

Olsztyn, 29 marca 2024 r.

Wydział Finansów i Kontroli
FK-IV.1611.2.2024

Szanowna Pani
Joanna Kazanowska
Warmińsko-Mazurski
Wojewódzki Inspektor Ochrony
Środowiska
ul. ks. Wacława Osińskiego 12/13
10-011 Olsztyn

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. 2020 poz. 224), przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę kompleksową przeprowadzono w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie, ul. ks. Wacława Osińskiego 12/13, 10-011 Olsztyn, NIP: 7391146816, REGON: 000162381.

W okresie objętym kontrolą oraz w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych kierownikiem jednostki kontrolowanej była Pani Joanna Kazanowska - Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, powołana na stanowisko pismem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 28 października 2016 r., znak: OK-III.0040.13.2016. Wykonywała ona zadania i kompetencje w zakresie ochrony środowiska przy pomocy swojego zastępcy Pana Jerzego Rydla, powołanego na to stanowisko pismem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 18 grudnia 2018 r., znak: OK-III.0040.7.2018. W skład Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie wchodzi delegatury z siedzibą w Elblągu oraz w Giżycku, którymi kierują kierownicy. Funkcje te w okresie objętym kontrolą pełnili odpowiednio Pan Artur Szypiło oraz Pan Adam Polak.

[Akta kontroli: poz. 78]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Strona 1 z 85

- Iwona Zając-Kulesza – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli – przewodnicząca zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 43/2021 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 16 stycznia 2024 r. nr FK-IV.0030.28.2024;
- Maciej Batóg – p. o. kierownika oddziału prowadzenia i koordynacji kontroli w Wydziale Finansów i Kontroli – członek zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 47/2019 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 16 stycznia 2024 r. nr FK-IV.0030.29.2024;
- Jadwiga Turkowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli – członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 35/2020 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 16 stycznia 2024 r. nr FK-IV.0030.30.2024;
- Anna Kobylińska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli – członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 4/2024 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 16 stycznia 2024 r. nr FK-IV.0030.31.2024;
- Joanna Sadowska – inspektor wojewódzki w Wydziale Organizacji i Kadr – członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 16/2024 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 16 stycznia 2024 r. nr FK-IV.0030.32.2024.

[Akta kontroli: poz. 6-15]

Kontrolę rozpoczęto 22 stycznia 2024 r., a zakończono 16 lutego 2024 r., co zostało odnotowane w Księżce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2024.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r., o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” oraz art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena działalności jednostki w 2023 r.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli dokonane w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą:

I. Realizacja zadań wykonywanych w ramach kompetencji ustawowych przypisanych jednostce.

1. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania przypisanych zadań.

Zakres działania oraz strukturę organizacyjną Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie¹ określa statut nadany przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego zarządzeniem Nr 172 z dnia 15 czerwca 2010 r.² oraz Regulamin organizacyjny ustalony przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska³ zarządzeniem Nr 7/2021 z dnia 27 lipca 2021 r.⁴ Analiza ww. dokumentów wykazała, że realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2023 r. poz. 824 ze zm.)⁵ należy w szczególności do zadań Wydziału Inspekcji, a w delegaturach – do Działu Inspekcji⁶. Zgodnie z § 13 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego WIOŚ do zadań ww. wydziału i działów należy m.in. sprawowanie kontroli przestrzegania i stosowania przepisów ochrony środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska, prowadzenie kontroli prawidłowości gospodarki odpadowej, stacji demontażu, wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, obiektów, których działalność może stanowić przyczynę wystąpienia poważnych awarii, prowadzenie kontroli interwencyjnych zarządzonych przez Wojewodę oraz na wnioski organów jednostek samorządu terytorialnego, organizacji społecznych lub innych organów, instytucji i osób fizycznych, nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, prowadzenie rejestru poważnych awarii oraz rejestru zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska. Na podstawie § 4 ust. 1 pkt 6 Regulaminu organizacyjnego WIOŚ wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania

---

¹ Dalej: „WIOŚ / Inspektorat”.

² Zarządzenie Nr 172 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 15 czerwca 2010 r. w sprawie nadania Statutu Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Olsztynie, zmienione zarządzeniami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 32 z dnia 27 września 2011 r. oraz Nr 60 z dnia 6 marca 2019 r.

³ Dalej: „Wojewódzki Inspektor / Organ”.

⁴ Zarządzenie Nr 7/2021 Warmińsko-Mazurskiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie.

⁵ Dalej: „ustawa o IOŚ”.

⁶ W § 13 ust. 2 Regulaminu organizacyjnego WIOŚ wskazano, że zadania Wydziału Inspekcji wykonują odpowiednio Działy Inspekcji w Delegaturach.

na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.)⁷ zostało przypisane ogólnie do zadań Inspektoratu, bez wskazywania komórki organizacyjnej. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 10 b ustawy o IOŚ zostały zawarte w § 3 ust. 2 Regulaminu organizacyjnego WIOŚ poprzez wskazanie, że w Wydziale Inspekcji oraz w Działach Inspekcji może być wyodrębniona grupa interwencyjno-wyjazdowa. Stwierdzono, że Wojewódzki Inspektor na podstawie zarządzenia Nr 4/2021 z dnia 16 lutego 2021 r.⁸ utworzył w Inspektoracie Grupę Interwencyjno-Wyjazdową, której zadaniem jest wykonywanie czynności zmierzających do ujawnienia i eliminowania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku.

Zgodnie z ww. zarządzeniem, Grupa Interwencyjno-Wyjazdowa będąca grupą o charakterze zadaniowym:

- 1) wykonuje czynności, o których mowa w art.10b ustawy o IOŚ,
- 2) uczestniczy w czynnościach procesowych prowadzonych przez organy ścigania,
- 3) uczestniczy w prowadzonych postępowaniach w sprawach o wykroczenia p-ko środowisku,
- 4) współpracuje z organami ścigania w zakresie kontroli i nadzoru nad wytypowanymi podmiotami, co do których istnieje podejrzenie nieprawidłowego gospodarowania odpadami,
- 5) współpracuje z organami administracji rządowej i samorządowej w zakresie wykrywania szarej strefy w gospodarce odpadami,
- 6) prowadzi nadzór nad rekultywowanymi wyrobiskami i miejscami nielegalnego magazynowania odpadów
- 7) analizuje sprawy związane z nielegalnym magazynowaniem odpadów niebezpiecznych na terenie województwa w-m w celu ustalenia przepływu odpadów i ujawnienia wszystkich uczestników nielegalnego procederu
- 8) Organizuje akcje prewencyjnej kontroli transportu odpadów.

W ramach Grupy mogą być wyodrębnione Zespoły Interwencyjno - Wyjazdowe do podejmowania określonych zadań interwencyjnych, tworzone odrębnie dla każdej delegatury i siedziby WIOŚ w Olsztynie, w których w strukturze działu lub wydziału inspekcji funkcjonują pracownicy.

[Akta kontroli: poz. 71-73]

Analiza wybranych zakresów obowiązków i czynności pracowników wykazała, że w zakresach tych zawarto zapisy dot. m.in. realizowania zadań kontrolnych, wykonywania zadań

---

⁷ Dalej: „ustawa „u.i.ś.”.

⁸ Zarządzenie Nr 4/2021 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 16.02.2021 r. w sprawie utworzenia w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie Grupy Interwencyjno-Wyjazdowej.

w ramach Grupy (współpraca z grupą zadaniową, współpraca z grupą interwencyjno-wyjazdową, udział w pracach grupy interwencyjno-zadaniowych, przeprowadzanie działań kontrolnych w ramach grupy zadaniowej) oraz pełnienia dyżurów na wypadek wystąpienia poważnej awarii. W żadnym ze zbadanych zakresów nie stwierdzono przypisania zadań związanych z udostępnianiem informacji o ochronie środowiska, poza wymogiem znajomości przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz u.i.ś.

Z art. 10 u.i.ś. wynika, że władze publiczne wyznaczają osoby, które zajmują się udostępnianiem informacji o środowisku i jego ochronie.

Wg Wojewódzkiego Inspektora, osobą, która zajmuje się udostępnianiem informacji o środowisku jest radca prawny Aleksandra Salik. Wnioski o udostępnienie informacji o środowisku są przydzielane do poszczególnych wydziałów czy delegatur w zależności od rodzaju wnioskowanej informacji w celu wkładu merytorycznego.

Kontrola wykazała, że w zakresie czynności ww. radcy prawnego nie zostało ujęte powyższe zadanie. Biorąc pod uwagę fakt, że w Regulaminie organizacyjnym jednostki przedmiotowe zadanie zostało przypisane Inspektoratowi w sposób ogólny, tj. bez wskazywania konkretnej komórki organizacyjnej (rozproszenie odpowiedzialności) oraz w oparciu o obowiązek wynikający z art. 10 u.i.ś. zasadnym byłoby zawarcie stosownych zapisów w zakresie czynności u wyznaczonej osoby.

[Akta kontroli: poz. 38, 68 i 80]

W powyższym obszarze stwierdzono również, że w celu zapewnienia ciągłości pracy Inspektoratu Wojewódzki Inspektor wydał dla naczelnika Wydziału Inspekcji i jego zastępcy oraz kierowników delegatur stosowne upoważnienia do podpisywania pism i dokumentów, wydawania decyzji administracyjnych, postanowień oraz zarządzeń pokontrolnych na terenie działalności poszczególnych jednostek organizacyjnych WIOŚ. W trakcie kontroli Wojewódzki Inspektor wydał upoważnienia w ww. zakresie również dla p.o. kierownika Działu Inspekcji w Delegaturze w Elblągu oraz kierownika Działu Inspekcji w Delegaturze w Giżycku zastępujących kierowników delegatur. W 2023 r. osoby te podpisywały upoważnienia do kontroli oraz inne pisma związane z prowadzonymi kontrolami na podstawie zakresu czynności, w którym mają nadane uprawnienia dot. załatwiania w imieniu kierownika delegatury spraw określonych w jego upoważnieniu oraz w oparciu o Regulamin organizacyjny Inspektoratu.

[Akta kontroli: poz. 36, 40, 56-59 i 81]

2. Procedury wewnętrzne regulujące zakres objęty kontrolą.

W okresie objętym kontrolą działalność inspekcyjna WIOŚ prowadzona była zgodnie z Systemem Kontroli obowiązującym w Inspekcji Ochrony Środowiska, wspomaganym przez narzędzie informatyczne – Informatyczny System Kontroli⁹. System ten określa jednolite dla całej Inspekcji Ochrony Środowiska zasady planowania, przygotowania i prowadzenia kontroli oraz jednolite wzory formularzy stosowanych na potrzeby dokumentowania czynności kontrolnych oraz podejmowanych działań pokontrolnych, które uwzględniają zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 2001/331/WE ustalające minimalne kryteria działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich Unii Europejskiej. ISK służy także gromadzeniu danych o podmiotach/zakładach kontrolowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska oraz generowaniu raportów na potrzeby sprawozdawcze.

2. Działalność kontrolna jednostki

2.1 Plan kontroli i jego realizacja

W związku z tym, że w 2023 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska przeprowadził w Inspektoracie kontrolę, która swoim zakresem objęła m.in. realizację planów pracy w zakresie przestrzegania wymagań formalnych i proceduralnych wynikających z *Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2023 r.* oraz dokumentów ISK I.3.1. *Zasady sporządzania planów kontroli*, a także z uwagi na fakt, że do stwierdzonych w ww. zakresie nieprawidłowości wydano zalecenia pokontrolne, o czym szczegółowo w części I pkt 7.1 niniejszego dokumentu, uznano, że badaniu podlegać będzie przestrzeganie ogólnych zasad przygotowania rocznego planu kontroli na 2024 r. oraz realizacja Roczego planu działań kontrolnych na rok 2023.

2.1.1. Zgodnie z art. 5 ust. 1 i 4 ustawy o IOŚ wojewódzki inspektor ochrony środowiska kieruje działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska na obszarze województwa poprzez wykonywanie jej zadań zgodnie z ogólnymi kierunkami działania, zaleceniami i wytycznymi oraz poleceniami Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na podstawie uzgadnianego z wojewodą, rocznego planu działalności kontrolnej Inspekcji Ochrony Środowiska w województwie.

W 2023 r. w Inspektoracie opracowany został Roczny plan działań kontrolnych na rok 2024 ustalający cele i zadania do realizacji w skali roku, który został zaakceptowany przez

---

⁹ Dalej: „ISK”. System ten funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2016 r. ISK został wdrożony w ramach projektu *Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich.*

Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego¹⁰. W planie tym, zgodnie z art. 5a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o IOŚ uwzględniono ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących środowiska oraz obszary objęte kontrolą poprzez wskazanie:

- priorytetowych zadań w działalności (w oparciu o *Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2024 r.* przygotowane i zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska);
- strategicznych celów ekologicznych określonych w *Ogólnych kierunkach działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2021-2025 (z perspektywą do 2030 r.)*;
- ogólnopolskich celów kontroli (na 2024 r. wytypowano 46 celi);
- wojewódzkich celów kontroli (na 2024 r. wytypowano 4 cele)
- ogólnopolskich cykli kontrolnych (na 2024 r. przewidziano realizację 3 cykli);
- najważniejszych zadań przewidzianych do realizacji w zakresie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych pochodzących ze źródeł rolniczych oraz związanych niewłaściwie prowadzoną gospodarką wodno-ściekową, gospodarki odpadami i transgranicznego przemieszczania odpadów.

Zgodnie z art. 5a ust. 1 pkt 3 ustawy o IOŚ, w planie ujęto także wykaz zakładów do kontroli, w tym zakładów posiadających instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, zakładów o zwiększonym ryzyku oraz zakładów o dużym ryzyku poprzez dołączenie do Rocznej planu działań kontrolnych na rok 2024:

- Tabeli rocznego planu kontroli z wyjazdem w teren, uwzględniającej 345 zakładów, sporządzonej w podziale na poszczególne zakłady z wyszczególnieniem ich nazw, adresów, wskazaniem charakteru kontroli (problemowa, kompleksowa), realizowanych ogólnopolskich i wojewódzkich celów i cykli kontrolnych oraz oznaczeniem przyjętej kategoryzacji zakładu. Z wykazu nie wynika, które zakłady należą do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz które zakłady posiadają instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
- Wykazu instalacji ustalonych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, według stanu na dzień 30.09.2023 r. Wykaz ten wskazuje następujące dane: liczba porządkowa, punkt w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27.08.2014 r., rodzaj instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego, nazwa instalacji i podmiotu, organ wydający pozwolenie, data wydania pozwolenia, liczba

---

¹⁰ Pismo Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 lutego 2024 r. znak: BW-I.0032.7.6.2024.

instalacji, które posiadają pozwolenie zintegrowane, liczba instalacji objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, wymagany termin uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla instalacji, które jej nie posiadają oraz liczba instalacji, dla których nie upłynął wymagany termin uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Z wykazu nie wynika, które instalacje podlegają kontroli w 2024 r.

- Wykazu Zakładów Dużego Ryzyka i Zakładów Zwiększonego Ryzyka, w którym wskazano, który z organów jest organem kontrolującym zakład w 2024 r. (WIOŚ czy Wojewódzka Państwowa Straż Pożarna w Olsztynie) oraz który z organów jest organem zawiadamiającym.

Stwierdzono, że w Rocznym planie działań kontrolnych na rok 2024 nie wskazano procedury opracowywania programów kontroli planowych, procedury kontroli pozaplanowych dla zakładów, o których mowa w art. 5a ust. 1 pkt 3 ustawy o IOŚ oraz - w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku - ogólnej oceny znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że cyt.: „(...) plan kontroli sporządzany jest w oparciu o wytyczne zawarte w pkt. 1.3.1 dokumentacji ISK. Wytyczne zawierają wszystkie informacje, które są niezbędne do sporządzenia planu kontroli. Ponadto w systemie ISK znajdują się dokumenty umożliwiające opracowywanie programów kontroli, w związku z czym nie było potrzeby ich zamieszczania w planie (...)”. Kontrolujący przychylił się do ww. wyjaśnień w odniesieniu do 2 pierwszych brakujących elementów planu. Natomiast nie uwzględniono ich w przypadku braku w Rocznym planie działalności kontrolnej na rok 2024 ogólnej oceny znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa (dot. zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku). Powyższe oceniono w kategorii uchybienia skutkującego naruszeniem art. 5a ust. 1 pkt 6 ustawy o IOŚ.

[Akta kontroli: poz. 38, 68, 82 i 83]

Na podstawie analizy rocznych planów kontroli na rok 2023 i 2024 oraz wykazów zakładów I i II kategorii ryzyka¹¹ przygotowanych przez jednostkę stwierdzono, że Wojewódzki Inspektor planując działania kontrolne na 2024 r. wywiązał się z obowiązku dokonywania kontroli:

- instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z art. 5a ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o IOŚ, który stanowi, że w ww. przypadku okres pomiędzy kontrolami nie przekracza: roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie; 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana

---

¹¹ Wg ISK zakłady I kategorii - zakłady o bardzo dużej uciążliwości dla środowiska, częstotliwość kontroli co roku; zakłady II kategorii – zakłady o dużej uciążliwości dla środowiska, częstotliwość kontroli nie rzadziej niż raz na 3 lata.

w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie;

- w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska co najmniej raz w roku, o czym szczegółowo w części I pkt 4 niniejszego dokumentu;
- w zakładach o zwiększonym ryzyku poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska co najmniej raz na 3 lata, o czym szczegółowo w części I pkt 4 niniejszego dokumentu;
- w zakładach II kategorii ryzyka nie rzadziej niż raz na 3 lata;
- w zakładach I kategorii ryzyka co najmniej raz w roku. Analiza częstotliwości prowadzonych kontroli w ww. zakładach wykazała, że na 2024 r. nie zaplanowano kontroli zakładów z I kategorii ryzyka prowadzących instalacje wielkoprzemysłowe fermy tuczu trzody chlewnej w związku z pismem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z 30 października 2023 r. znak: DI-WPA.410.19.2023.mt, zgodnie z którym od 1 stycznia 2024 r. instalacje wielkoprzemysłowe fermy tuczu trzody chlewnej nie są obligatoryjnie zaliczane do zakładów I kategorii ryzyka. W Tabeli Roczego Planu kontroli na rok 2024 nie uwzględniono 3 zakładów¹², które w systemie ISK mają przypisaną I kategorię ryzyka. Zgodnie z wyjaśnieniami Wojewódzkiego Inspektora, cyt.: *„WIOŚ w Olsztynie nie zaplanował do kontroli (...) ponieważ po wykonaniu analizy wielokryterialnej opartej o wyniki przeprowadzonych kontroli system ISK klasyfikuje zakład do danej kategorii, mimo iż nie podlega on pod zakład I kategorii. Z poziomu Inspektoratu nie ma możliwości zmiany kategorii w systemie ISK, dopiero po przeprowadzeniu kolejnej kontroli, nie stwierdzeniu nieprawidłowości podczas kontroli zakład może zostać zakwalifikowany do innej kategorii. Powyższe zakłady zgodnie z posiadanymi informacjami i danymi powinny być zakwalifikowane do zakładu IV oraz V kategorii. W związku z czym nie zostały ujęte w planie kontroli na 2024 r.”*. Kontrolujący uwzględnili ww. wyjaśnienia i nie czynią zarzutów w powyższym zakresie.

[Akta kontroli: poz. 38, 68 i 84]

2.1.2. Analiza Roczego planu działań kontrolnych na rok 2023 wykazała, że pierwotnie zaplanowano przeprowadzenie w 2023 r. łącznie 490 kontroli zakładów, w tym: 20 zakładów z kategorii I, 14 zakładów z kategorii II, 40 zakładów z kategorii III, 184 zakłady z kategorii IV, 231 zakładów z kategorii V, 1 zakład bez przypisanej do niego kategorii. Po zmianach

---

¹² Dot.: Fermy Trzody Chlewnej Bożena Karpińska, Tuczki 9/1, 13-220 Rybno, P.H.U. „MAX” Markuszewski Andrzej w Nowym Mieście Lubawskim oraz Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowe „STALZŁOM” Sp. z o.o. – punkt przy ul. Jagiellońskiej w Nowym Mieście Lubawskiej.

dokonanych przez Wojewódzkiego Inspektora ww. plan obejmował przeprowadzenie łącznie 501 kontroli zakładów, w tym: 20 zakładów z kategorii I, 14 zakładów z kategorii II, 40 zakładów z kategorii III, 187 zakładów z kategorii IV, 236 zakładów z kategorii V, 4 zakłady bez przypisanej do niego kategorii. Na podstawie informacji przekazanych przez Wojewódzkiego Inspektora przy piśmie z 18 stycznia 2024 r., znak: WIOŚ.I.021.1.4.2024 oraz przedłożonego wykazu przeprowadzonych planowych kontroli zakładów w terenie ustalono, że w 2023 r. Inspektorat zrealizował 455 planowanych kontroli zakładów. W związku z powyższym zwrócono się z zapytaniem, jaka była przyczyna niewykonania planu kontroli. Z udzielonych wyjaśnień wynika, że cyt.: „(...) *Przyczyną rozbieżności wykonania planu były braki kadrowe, tj. trzech inspektorów IOŚ rozwiązało umowę o pracę, trzy osoby przebywały na długotrwałym zwolnieniu, z których jedna przeszła na urlop macierzyński, jedna osoba przebywała na urlopie rodzicielskim. Ponadto innymi przyczynami było zawieszenie działalności przez podmioty zaplanowane do kontroli, likwidacja zakładu, kontrola innego organu, zmiana profilu działalności, kontrole zostały rozpoczęte w 2023 r. a zakończone w 2024 r. oraz przeprowadzone były kontrole interwencyjne w danym roku danego zakładu ujętego w planie*”. Modyfikacji Roczno planu działań kontrolnych na rok 2023 dokonywano w ISK.

Analiza dokumentacji przedłożonej do kontroli wykazała, że Wojewódzki Inspektor pismem z 13 listopada 2023 r. znak: WIOŚ.I.7020.1.5-1.2022.2023.ms.cm.bn zgłosił Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu zmianę do Roczno planu działań kontrolnych na rok 2023 w zakresie przełożenia zaplanowanych kontroli w IV kwartale 2023 r. na II kwartał 2024 r. dwóch zakładów: Egger Sp. z o. o. w Biskupcu oraz MPEC w Olsztynie. Wojewoda Warmińsko-Mazurski pismem z 27 listopada 2023 r. znak: BW-I.0032.7.8.2022 wyraził zgodę na korektę ww. planu.

[Akta kontroli: poz. 39, 70 i 85]

2.2 Kontrole pozaplanowe

W 2023 r. do WIOŚ w Olsztynie wpłynęło ogółem 598 wniosków o podjęcie interwencji w zakresie nieprawidłowych działań różnych podmiotów lub zagrożeń wynikających z ich działalności, z czego 422 załatwiono we własnym zakresie, a 176 wniosków przekazano według właściwości. Na podstawie wniosków załatwionych we własnym zakresie przeprowadzono 280 kontroli interwencyjnych oraz 142 kontrole rozpoznania zanieczyszczenia w terenie.

[Akta kontroli: poz. 18 i 86]

2.3 Prowadzone czynności kontrolnych i ich dokumentowanie

2.3.1 Kontrole podmiotów w terenie

W 2023 r. WIOŚ przeprowadził 877 kontroli zakładów w terenie, w tym 455 kontroli planowych oraz 422 kontrole pozaplanowe.

Badaniem prawidłowości podejmowanych czynności kontrolnych przez WIOŚ i ich dokumentowaniem objęto 46 postępowań wybranych do próby w oparciu o losowanie systematyczne, tj.:

- 23 planowe kontrole zakładów w terenie, co stanowiło 5,05% ogólnej liczby przeprowadzonych tego typu kontroli;
- 23 pozaplanowe kontrole zakładów w terenie, co stanowiło 5,45% ogólnej liczby przeprowadzonych tego typu kontroli.

W przypadku kontroli planowych 21 przedsiębiorców zostało zawiadomionych o zamiarze wszczęcia kontroli zgodnie z dyspozycją art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.)¹³ oraz procedurą wewnętrzną ISK. Powyższe uczyniono z zachowaniem terminu wynikającego z ust. 2 ww. artykułu, tj. kontrole wszczęto nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia stronie zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. W dwóch przypadkach – na podstawie art. 48 ust. 4 u.p.p. – kontrolę przed upływem 7 dni rozpoczęto na wniosek przedsiębiorcy. Zawiadomienia sporządzone zostały w oparciu o wzór formularza stanowiącego załącznik I.4.1.1. do procedury wewnętrznej ISK oraz zawierały elementy określone w art. 48 ust. 3 u.p.p.

W przypadku kontroli pozaplanowych nie zawiadamiano podmiotów o zamiarze przeprowadzenia kontroli, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. art. 9a ust. 2 ustawy o IOŚ, art. 48 ust. 11 pkt 4 u.p.p., art. 64 ust. 2 u.p.p. art. 41a ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, art. 76 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Stosownie do art. 48 ust. 10 u.p.p. uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli umieszczono w protokole kontroli.

W przypadku zakładów posiadających instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego przeprowadzenie czynności kontrolnych poprzedzone było opracowaniem programu kontroli, który był zatwierdzany przez bezpośredniego przełożonego. Programy kontroli przygotowano zgodnie ze wzorem określonym w załączniku I.4.2.1. do procedury wewnętrznej ISK.

Kontrole przeprowadzane były w składzie jedno lub wieloosobowym przez inspektorów IOŚ. W kontrolach w razie potrzeby – na podstawie art. 9 c ust. 1 ustawy o IOŚ – brali również

---

¹³ Dalej: „u.p.p”.

udział inni pracownicy WIOŚ lub Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W przypadku wszystkich postępowań kontrolnych objętych badaniem stwierdzono, że każda osoba biorąca udział w kontroli była wolna od zależności, okoliczności, powiązań i interesów, które mogłyby naruszyć ich obiektywizm, co każdorazowo potwierdzane było stosownym oświadczeniem zamieszczanym w aktach kontroli¹⁴, przy czym w przypadku kontroli nr: ELB 193/2023 stwierdzono, że znajdujące się w aktach sprawy oświadczenie nie zostało podpisane przez inspektora. Zgodnie z wyjaśnieniem Wojewódzkiego Inspektora wynikało to z przeoczenia pracownika. Pisemne oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli składane było przed rozpoczęciem czynności kontrolnych. Wyjątek stanowiła kontrola nr: WIOS-OLSZT 64/2023, w przypadku której przedmiotowe oświadczenie zostało złożone w dniu zakończenia kontroli. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że powyższe wynikało ze zwiększonej liczby wniosków o podjęcie interwencji, zwiększonym obciążeniem pracą oraz jednoczesną nieobecnością jednego inspektora do spraw gospodarki wodno-ściekowej. Brak podpisania oświadczenia oraz złożenie oświadczenia w dniu zakończenia kontroli oceniono w kategorii uchybienia, skutkującego naruszeniem wewnętrznej procedury ISK, jednakże z uwagi na sporadyczny charakter (2 na 46 skontrolowanych przypadków) uznaje się, że nie miało ono wpływu na ocenę działalności jednostki.

W przypadku przedsiębiorców czynności kontrolne prowadzone były w oparciu o upoważnienia wydane przez Wojewódzkiego Inspektora, Zastępcę Wojewódzkiego Inspektora bądź osobę działającą na podstawie oraz w granicach upoważnień nadanych im przez kierownika jednostki. Upoważnienia zawierały obligatoryjne elementy określone w art. 49 ust. 7 u.p.p. Czynności kontrolne wobec podmiotów, które nie podlegają wymaganiom u.p.p. podejmowano wyłącznie po okazaniu legitymacji służbowej, zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy o IOŚ. Wszyscy kontrolowani potwierdzili na piśmie, że zostali pouczeni o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach. Analiza upoważnień do kontroli wykazała, że w 3 przypadkach¹⁵ omyłkowo zastosowano niewłaściwy formularz pouczenia o prawach i obowiązkach kontrolowanego, tj. zastosowano pouczenie do kontroli planowych określone w załączniku I.4.1.3. do procedury wewnętrznej ISK, podczas gdy były to kontrole pozaplanowe, do których zastosowanie powinny znaleźć formularze I.4.1.5.

---

¹⁴ Obowiązek składania oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia z kontroli został wprowadzony pismem Zastępcy Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z 16 grudnia 2022 r. znak: D1-WPA.410.18.2022.ms z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2022 r. Powyższy zapis nie miał zastosowania do kontroli rozpoczętych w 2022 r. i kontynuowanych w 2023 r.

¹⁵ Dot. kontroli pozaplanowych inwestycyjnych nr: GIZ 106/2023 i GIZ 191/2023 oraz interwencyjnej nr: WIOS-OLSZT 420/2023.

i 1.4.1.6. Powyższe uznano za uchybienie formalne, które nie powoduje negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności.

Kontrole były prowadzone w miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz – za zgodą przedsiębiorcy – również w siedzibie WIOŚ lub w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu Prawa pocztowego lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W zdecydowanej większości postępowań inspektorzy działali w terminach określonych w upoważnieniach. W 4 przypadkach¹⁶ czas trwania kontroli był dłuższy od określonego w upoważnieniu do kontroli. Czynności kontrolne prowadzone były w ciągu od 3 do 12 dni po upływie terminu wskazanego w upoważnieniu. Wojewódzki Inspektor w wyjaśnieniach wskazał, że w 2 przypadkach przedłużono termin kontroli na wniosek podmiotu. Podkreślono,

że w upoważnieniach wskazuje się przewidywany termin zakończenia kontroli i pomimo prowadzenia czynności kontrolnych po upływie ww. terminu nie doszło do naruszenia wymagań art. 55 ust. 1 u.p.p. wprowadzającego ograniczenia czasu trwania kontroli w jednym roku kalendarzowym w zależności od rodzaju przedsiębiorcy. Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy zauważyć, że upoważnienie ma charakter celowy i daje prawo do realizacji konkretnej czynności prawnej, jaka została w nim wskazana. Kontrolujący na podstawie art. 49 ust. 7 pkt 7 u.p.p. wyznacza w upoważnieniu ramowy czas trwania kontroli poprzez wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu jej zakończenia. Oznacza to, że można zakończyć kontrolę w dowolnej chwili wyznaczonego terminu, jeżeli uzna się, że został osiągnięty cel kontroli. Natomiast nie można prowadzić czynności kontrolnych po upływie wyznaczonego terminu. Przedłużenie czasu kontroli ponad limit wskazany w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli jest możliwe, jednakże jak wskazano w art. 55 ust. 3 u.p.p. tylko z przyczyn niezależnych od organu kontroli i wymaga uzasadnienia na piśmie, które doręcza się kontrolowanemu przedsiębiorcy. Należy podkreślić, że również Główny Inspektor Ochrony Środowiska w pkt 5.1.1.4 procedury wewnętrznej ISK wskazał, że cyt.: „(...) kontrolowanego informuje się także o przewidywanym czasie trwania kontroli, który w przypadku przedsiębiorców nie może być dłuższy od określonego i wskazanego w upoważnieniu do kontroli.” Powyższe oceniono w kategorii nieprawidłowości skutkującej w przypadku kontroli planowych naruszeniem art. 55 ust. 3 u.p.p.

---

¹⁶ Dot. kontroli nr: WIOS-OLSZT 128/2023, WIOS-OLSZT 176/2023, WIOS-OLSZT 156/2023, WIOS-OLSZT 290/2023.

W przypadku jednego postępowania¹⁷ dwukrotnie przedłużono czas trwania kontroli z przyczyn niezależnych od organu. Podmiot pismem z 20.09.2023 r. i 5.10.2023 r. zwrócił się o prolongatę terminu zakończenia kontroli w związku z trudnościami w pozyskaniu informacji niezbędnych do udzielenia wyczerpujących odpowiedzi na pytania kontrolerów. Wojewódzki Inspektor przychylił się do ww. wniosków i pismami z 25.09.2023 r. i 09.10.2023 r. – na podstawie art. 55 ust. 3 u.p.p. – poinformował podmiot o przedłużeniu czasu trwania kontroli, pierwotnie do 06.10.2023 r., a następnie do 09.10.2023 r. z uwagi na brak możliwości dokonania prawidłowej oceny stanu faktycznego działalności prowadzonej przez kontrolowany podmiot bez żądanych informacji.

W przypadku stwierdzenia naruszeń wymagań ochrony środowiska naoczne ustalenia przez kontrolera rzeczywistego stanu faktycznego, istniejącego w momencie dokonywania tej czynności (tzw. oględziny obiektów) zostały udokumentowane w aktach kontroli w formie protokołu, w którym określono, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto był przy tym obecny, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono. Protokoły oględzin sporządzone zostały w oparciu o wzór formularza stanowiącego załącznik I.5.1.2.2. do procedury wewnętrznej ISK, podpisywane były w dniu przeprowadzenia oględzin przez osoby uczestniczące w oględzinach. W dwóch przypadkach stwierdzono brak podpisu w protokole oględzin osób biorących w nich udział, tj. w jednym przypadku brakowało podpisu drugiego inspektora, a w drugim – podpisu głównego księgowego. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że cyt.: „(...) odnośnie protokołu kontroli nr WIOS-OLSZT 191/2023 (...), WIOŚ w Olsztynie informuje, iż brak podpisu głównego księgowego na protokole oględzin wynika z błędu edytorskiego – brak na wydruku miejsca przeznaczonego dla przedstawiciela kontrolowanego podmiotu. Protokół sporządzany był w terenie i drukowany na sprzęcie przenośnym. Podczas podpisywania, kwestia podpisu głównego księgowego została przeoczona, przedstawiciel zakładu zaparafowała wszystkie strony protokołu oględzin nie składając podpisu; (...) odnośnie protokołu kontroli nr WIOS-OLSZT 420/2023 (...), protokół oględzin (...) został podpisany przez inspektora wiodącego na terenie kontrolowanej oczyszczalni ścieków. W chwili podpisywania protokołu oględzin, drugi inspektor udał się do siedziby kontrolowanej jednostki celem pozyskania niezbędnych dokumentów do kontroli (...)” Zgodnie z art. 68 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.)¹⁸, protokół odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które powinny następnie protokół podpisać. Odmowę lub brak podpisu którejkolwiek osoby należy omówić w protokole. W świetle ww. przepisu powyższe oceniono w kategorii uchybienia.

---

¹⁷ Dot. kontroli nr: GIZ 169/2023.

¹⁸ Dalej: „kpa”.

Każdorazowo ustalenia z kontroli zostały przedstawione w protokole zawierającym dane określone w ISK. W przypadku stwierdzenia naruszeń wskazywano w protokole zakres i ich rodzaj, określano dowody, na podstawie których zostały stwierdzone oraz wskazywano przepis prawa lub warunki korzystania ze środowiska określone w posiadanych decyzjach, których naruszenie dotyczy. Natomiast w przypadku braku naruszeń w protokole umieszczano adnotację, że ich nie stwierdzono. W jednym tylko przypadku¹⁹, w wyniku niedopatrzenia inspektora, w protokole nie odnotowano osób wykonujących pobór prób wody oraz wód opadowych i roztopowych do badań laboratoryjnych, co jest wymagane na podstawie formularza stanowiącego załącznik I.5.1.2.1 do procedury wewnętrznej ISK. Niedopatrzenie inspektora było również powodem zamieszczenia w jednym protokole z kontroli²⁰ niewłaściwej daty rozpoczęcia kontroli. Powyższe oceniono w kategorii uchybień, przy czym z uwagi na ich jednostkowy charakter uznano, że nie miały one istotnego wpływu na ocenę realizacji całości badanego zagadnienia. Protokół z kontroli sporządzano w 2 jednobrzmiących egzemplarzach. W zdecydowanej większości protokół był podpisany przez kontrolerów oraz kontrolowanego bądź osobę przez niego upoważnioną. Dodatkowo każda ze stron protokołu została zaparafowana przez ww. osoby. Wyjątek stanowiło 8 postępowań, w przypadku których stwierdzono brak w protokole kontroli podpisów wszystkich inspektorów.

W 6 przypadkach było to spowodowane przebywaniem ww. osób na zwolnieniach lekarskich, natomiast w 2 – brakiem faktycznego udziału inspektorów w czynnościach kontrolnych.

W zakresie prowadzenia kontroli w terenie z ustalonym podmiotem, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

[Akta kontroli: poz. 36, 38, 40-68, 86-89 i 101]

2.3.2 Kontrole w terenie bez ustalonego podmiotu

2.3.2.1. W 2023 r. do WIOŚ skierowano 144 zgłoszenia dotyczące zanieczyszczenia środowiska.

Badaniu kontrolnemu poddano 9 spraw wybranych losowo w sposób systematyczny.

Wnioski zgłaszane były telefonicznie, pisemnie, e-mailem i przy pomocy interaktywnego formularza „zgłoś interwencję” zamieszczonego na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W przypadku zgłoszenia telefonicznego wniosku

---

¹⁹ Dot. kontroli nr: WIOS-OLSZT 6/2023.

²⁰ Dot. kontroli nr: WIOS-OLSZT 410/2023.

o podjęcie interwencji sporządzany był protokół. Podmiotami zgłaszającymi były osoby prywatne, przedstawiciele samorządów, stowarzyszeń, straży pożarnej i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wód Polskich Zarząd Zlewni w Olsztynie. Na podstawie zgłoszeń inspektorzy przeprowadzali czynności rozpoznawcze w terenie celem wykrycia sprawy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska. Z działań tych sporządzano protokół, w oparciu o wzór formularza stanowiącego załącznik 5.1.2.2. do procedury wewnętrznej ISK, w którym opisywano, jakie czynności podjęto i co ustalono podczas wizji lokalnej. Każdorazowo ww. dokument podpisany został przez inspektora/ów prowadzących czynności kontrolne. Do protokołu dołączano dokumentację fotograficzną z miejsca oględzin oraz inne dokumenty dotyczące zdarzenia jak np. sprawozdanie z badań pobranych próbek, mapę topograficzną. W 2 przypadkach potwierdzono zanieczyszczenie środowiska, w związku z czym – na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy o IOŚ - przekazano właściwym organom samorządu terytorialnego informacje o przeprowadzonych czynnościach kontrolnych w celu podjęcia przez ten organ działań zgodnie z jego kompetencjami. W 8 postępowaniach pisemnie zawiadomiono zgłaszającego o przeprowadzeniu kontroli oraz o jej wynikach. W pozostałym jednym przypadku nie przekazano stronie informacji o sposobie załatwienia wniosku z uwagi na bezskuteczne próby skontaktowania się telefonicznie ze zgłaszającym (taka forma kontaktu została wskazana przez stronę). Powyższa czynność została udokumentowana w aktach kontroli w formie notatki służbowej podpisanej przez inspektora prowadzącego sprawę.

2.3.2.1. W 2023 r. WIOŚ przeprowadził 47 kontroli przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów przeprowadzonych z udziałem innych organów w ruchu krajowym i międzynarodowym.

Badaniu kontrolnemu poddano 2 sprawy wybrane losowo w sposób systematyczny.

Akcje kontrolne zostały przeprowadzone z udziałem pracowników służby celnej. Podczas jednej akcji skontrolowano 6 transportów, w trakcie drugiej – 12. Z każdej akcji kontrolnej sporządzony został jeden protokół kontroli dla jednego dnia kontroli, według wzoru określonego w załączniku I.5.1.2.1. do procedury wewnętrznej ISK. Każdorazowo protokół został podpisany przez kontrolerów, a każda jego strona została zaparafowana. W wyniku przeprowadzonych akcji kontrolnych nie stwierdzono naruszeń przepisów z zakresu międzynarodowego przemieszczania odpadów.

W zakresie prowadzenie kontroli pozaplanowych w terenie bez ustalonego podmiotu, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: poz. 86 i 101]

2.3.3 Kontrole dokumentacyjne

W okresie objętym kontrolą WIOŚ przeprowadził łącznie 1154 kontrole w oparciu o dokumenty z ustalonym podmiotem oraz bez ustalonego podmiotu.

Badaniem kontrolnym objęto 25 kontroli dokumentacyjnych, co stanowi 2,16% ogólnej liczby przeprowadzonych tego typu kontroli.

W przypadku wszystkich kontroli dokumentacyjnych automonitoringowych oraz kontroli dokumentacyjnych z wyłączeniem badań automonitoringowych inspektor przed przystąpieniem do czynności kontrolnych składał oświadczenie²¹ o braku podstaw do wyłączenia z kontroli, które zostało sporządzone w oparciu o załącznik I.4.1.13. do procedury wewnętrznej ISK.

Czynności kontrolne przeprowadzone na podstawie dokumentacji związane były z oceną jakości raportu PRTR pod względem jego terminowości, kompletności, spójności i wiarygodności, analizą dokumentów dotyczących przestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy o odpadach, a także analizą dokumentów przekazanych przez podmiot w celu oceny dotrzymywania wielkości dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego do środowiska lub pól elektromagnetycznych w środowisku / emisji pyłów i gazu do powietrza / ilości odprowadzanych ścieków lub pobieranej wody.

Dokumentem potwierdzającym wykonanie przez inspektora czynności kontrolnych opartych na analizie dokumentacji przekazanej przez podmiot były adnotacje sporządzane w oparciu o wzór stanowiący załącznik odpowiednio I.5.3.1. (dot. kontroli automonitoringowej) i I.5.3.2. (dot. pozostałych kontroli) do procedury wewnętrznej ISK. Adnotacje zawierały dane dotyczące zakładu, inspektora oraz informacje o braku lub wystąpieniu naruszeń. Na podstawie jednej analizy stwierdzono przekroczenie warunków wprowadzania ścieków do wód określonych w pozwoleniu wodnoprawnym, co stanowiło podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia opłaty podwyższonej.

W zakresie prowadzenie kontroli w oparciu o dokumentację, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: poz. 86 i 101]

2.4 Sankcje i działania pokontrolne

---

²¹ Oświadczenia o braku podstaw do wyłączenia z kontroli nie były składane do kontroli rozpoczętych w 2022 r. i zakończonych w 2023 r.

Analiza spraw wytypowanych do próby wykazała, że inspektorzy w toku prowadzonych kontroli, na podstawie upoważnień wydanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, nałożyli łącznie:

a) 10 mandatów za nw. naruszenia:

- art. 351 ustawy Prawo Ochrony Środowiska - prowadzenie działalności bez wymaganego pozwolenia zintegrowanego dla instalacji o max obsadzie większej niż 40000 stanowisk dla drobiu; nieprzestrzeganie warunków pozwolenia na wytwarzanie odpadów; przekraczanie ilości odpadów dopuszczonych do wytworzenia; magazynowanie wytworzonych odpadów niezgodnie z warunkami posiadanego pozwolenia;
- art. 179 ustawy o odpadach - brak wpisu w dziale XII Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami - niezłożenie wniosku aktualizacyjnego w dziale VII Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami w zakresie transportu odpadu;
- art. 476 ustawy Prawo wodne - niedokonywanie pomiarów poziomu zwierciadła wody i wydajności studni oraz niewpisywanie wyników do książki eksploatacji raz w roku; odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenu zakładu do środowiska bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.
- art. 191 ustawa o odpadach - spalanie odpadów na gruncie; termiczne przekształcanie odpadów poza instalacjami do tego celu przeznaczonymi;

b) 25 pouczeń za m.in. nw. naruszenia:

- art. 180a ustawa o odpadach - niezłożenie sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami za dany rok;
- art. 351 ustawy - Prawo ochrony środowiska - naruszenie warunków posiadanego pozwolenia na wytwarzanie odpadów, w zakresie sposobu magazynowania wytworzonych odpadów w postaci tworzyw sztucznych; przekroczenie warunków pozwolenia zintegrowanego w zakresie ilości wytworzonego obornika;
- art. 476 ustawy - Prawo wodne - brak pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacyjnych innych podmiotów;
- art. 351 ustawy - Prawo ochrony środowiska - naruszenie warunków posiadanego pozwolenia na wytwarzanie odpadów, w zakresie rodzaju wytwarzanych odpadów,
- art. 12 ust. 2 ustawy o Inspekcji ochrony środowiska - niepoinformowanie Wojewódzkiego Inspektora w terminie wyznaczonym w zarządzeniu pokontrolnym o zakresie podjętych i zrealizowanych działań służących wyeliminowaniu wskazanych naruszeń;

- art. 31a ustawy o Inspekcji ochrony środowiska - niezgodne z prawdą poinformowanie o realizacji zarządzenia pokontrolnego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli Wojewódzki Inspektor wydał:

- a) 24 zarządzenia pokontrolne. Każdorazowo odnosiły się one do naruszeń stwierdzonych w protokole z kontroli. Zarządzenia pokontrolne sporządzane były w oparciu o wzór stanowiący załącznik I.6.2. do procedury wewnętrznej ISK. Wskazywano w nich termin, w którym kontrolowany miał obowiązek poinformować WIOŚ o zakresie podjętych i zrealizowanych działaniach mających na celu wyeliminowanie wskazanych naruszeń. Zarządzenia pokontrolne zawierały szczegółowe pouczenie o możliwych skutkach niewykonania nałożonych obowiązków.
- b) 8 decyzji administracyjnych nakładających na 6 podmiotów kary pieniężne w łącznej kwocie 28 438 zł., tj.:
  - kara pieniężna w wysokości 1 000 zł za prowadzenie ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym (dot. 3 podmiotów);
  - kara pieniężna w wysokości 2 400 zł za niesporządzenie czterech kart urządzeń w terminie 15 dni roboczych od dnia zakończenia instalowania i napełnienia fluorowanym gazem cieplarnianym;
  - kara pieniężna w wysokości 600 zł za nieprzekazanie w terminie wyspecjalizowanej jednostce sprawozdania w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych za dany rok;
  - kara pieniężna w wysokości 1 000 zł za przechowywanie nawozów naturalnych niezgodnie z przepisami;
  - kara pieniężna w wysokości 1 000 zł za przechowywanie nawozów niezgodnie z przepisami oraz za nierzetelne prowadzenie ewidencji zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem azotem;
  - kara pieniężna w wysokości 20 438 zł za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Kontrola wykazała, że 5 podmiotów w wyznaczonym terminie dokonało na rachunek WIOŚ wpłat z tytułu nałożonych kar pieniężnych. W jednym przypadku podmiot - na podstawie art. 296 ustawy Prawo wodne - wystąpił z wnioskiem o odroczenie terminu płatności opłaty podwyższonej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dokonał tego przed upływem terminu, w którym ta opłata powinna być uiszczona. Wniosek zawierał wszystkie wymagane prawem elementy. Wojewódzki Inspektor przychylił się do wniosku strony i w drodze decyzji z 05.07.2023 znak: WIOŚ-G-I.KS.7062.3.3.2023.jf.as. odroczył termin płatności opłaty podwyższonej do 31.12.2024 r.

Ponadto w ramach podejmowanych działań pokontrolnych, Wojewódzki Inspektor:

- w przypadku 20 kontroli przekazał - w trybie art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy o IOŚ - informacje o jej wynikach do właściwych organów, tj. do m.in. Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, burmistrzów, W-M Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie, Naczelnika W-M Urzędu Celno-Skarbowego w Olsztynie, Dyrektora W-M Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Dyrektora Zarządu Zlewni w Ostrołęce PGW Wody Polskie.
- w jednym przypadku - w trybie art. 15 ustawy o IOŚ - zawiadomił Prokuraturę Rejonową w Ostródzie o możliwości popełnienia przestępstwa w ramach prowadzonej działalności gospodarczej z art. 183 § 4 ustawy - Kodeks karny (nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów) oraz z art. 183 § 1 ustawy - Kodeks karny (przetwarzanie odpadów o kodzie 03 01 05 bez stosownego zezwolenia). W sprawie tej złożono również zawiadomienie na Komendzie Powiatowej Policji w Ostródzie o nieodpowiednim postępowaniu przedsiębiorcy z odpadami.
- w jednym przypadku wskutek stwierdzonych podczas kontroli naruszeń wszczął postępowanie administracyjne w przedmiocie wstrzymania użytkowania instalacji do chowu drobiu o więcej niż 40000 stanowisk. W przedmiotowej sprawie na dzień zakończenia kontroli nie została wydana decyzja.
- w jednym przypadku prowadził postępowanie administracyjne w przedmiocie nakazania podmiotowi usunięcia nieprawidłowości polegającej na braku ewidencji zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem azotem. Podmiot przesłał do WIOŚ Program azotanowy gospodarstwa, w związku z czym Wojewódzki Inspektor w drodze decyzji umorzył postępowanie na podstawie art. 105 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Reasumując powyższy obszar należy stwierdzić, że inspektorzy stosowali w trakcie kontroli sankcje karne przewidziane w przepisach prawa oraz podejmowali – na podstawie wyników kontroli - stosowne działania pokontrolne. Działalność jednostki w ww. zakresie ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: poz. 101]

2.5 Monitorowanie usunięcia przez podmiot uchybień stwierdzonych podczas kontroli.

Na podstawie weryfikacji postępowań wchodzących w skład próby ustalono, że na 24 podmioty zobowiązane do udzielenia odpowiedzi na zarządzenie pokontrolne 18

Strona 20 z 85

poinformowało WIOŚ o zakresie podjętych i zrealizowanych działań służących wyeliminowaniu wskazanych naruszeń, przy czym 6 z nich uczyniło to z opóźnieniem sięgającym od 1 do 5 dni. W 4 przypadkach nieprzesłania przez podmiot odpowiedzi na wydane zarządzenie pokontrolne w wymaganym terminie, WIOŚ:

- wezwał 3 podmioty do przesłania żądanej informacji w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Tylko jeden podmiot wywiązał się z nałożonego obowiązku i przekazał do WIOŚ informację nt. sposobu wykonania zarządzeń pokontrolnych. W stosunku do żadnego z ww. podmiotów nie zastosowano postanowień art. 31a ust. 1 pkt 1 ustawy o IOŚ, który stanowi, że kto w wyznaczonym terminie nie informuje organu Inspekcji Ochrony Środowiska o zakresie wykonania zarządzeń pokontrolnych podlega karze aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny.
- w jednym przypadku²² WIOŚ nie podjął działań mających na celu wyegzekwowanie od podmiotu odpowiedzi nt. sposobu zrealizowania zarządzeń pokontrolnych, co oceniono w kategorii nieprawidłowości. Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynika, że powyższe spowodowane było, cyt. „(...) rozwiązaniem umowy o pracę z inspektorem IOŚ, który był wiodącym w kontroli, w związku z czym w systemie brak było informacji o niewykonaniu zarządzenia pokontrolnego. Ponadto WIOŚ w Olsztynie sprawdziłby czy została udzielona odpowiedź na ww. zarządzenia podczas następczej kontroli podmiotu (...)”. Jednocześnie w ww. wyjaśnieniu wskazano, że pismem z 07.02.2024 r. pełnomocnik zakładu udzielił żądanych informacji. Osobami odpowiedzialnymi za ww. uchybienie jest inspektor, który był wiodącym w kontroli oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

[Akta kontroli: poz. 36, 40 i 101]

Na dzień zakończenia niniejszej kontroli, tj. 16 lutego 2021 r. w dwóch przypadkach nie upłynął termin na udzielenie informacji nt. podjętych działaniach służących usunięciu naruszeń.

W zakresie monitorowania usunięcia przez podmiot uchybień stwierdzonych podczas kontroli, działalność jednostki oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

2.6 Sprawozdawczość z kontroli.

W Rocznym planie działań kontrolnych na rok 2023 Wojewódzki Inspektor zaplanował wykonywanie zadań w zakresie m.in.:

- przekazywania do właściwych organów (np. Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi): informacji i danych niezbędnych do

---

²² Dot. kontroli nr: WIOS-OLSZT 191/2023.

sporządzenia ustawowo wymaganych raportów, sprawozdań z pomiarów hałasu wykonywanych w ramach kontroli, o której mowa w art. 2 ust.1 pkt 1 lit. a) i lit. b) ustawy o IOŚ w 2022 r. niezbędnych do wprowadzenia tych danych do „Ekoinfonetu”; propozycji podmiotów do ujęcia w planie kontroli użytkowników zasobów genetycznych na rok 2024, o którym mowa w art. 4 ustawy z 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania (Dz. U. z 2019 r. poz.1594).

- uzgodnienia w trybie art. 269a POŚ z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej wykazu zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej do kontroli w 2024 r.
- aktualizacji na stronie internetowej WIOŚ wykazu zawierającego liczbę instalacji, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, w podziale na branże zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169) wg stanu na koniec każdego kwartału.

Analiza dokumentacji przedłożonej podczas kontroli wykazała, że sprawozdania, dane i informacje przekazywane były w terminie wyznaczonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska bądź przed terminem, poza 2 przypadkami, tj.:

- 1) przekazania Ministrowi Infrastruktury, Ministrowi Rozwoju Wsi i GIOŚ wyników kontroli stosowania programu działań, spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem i stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy za rok 2022. WIOŚ był zobowiązany do przekazania ww. danych do 30.06.2023 r.. Kontrola wykazała, że sprawozdanie wraz zestawieniem tabelarycznym przekazano do ww. organów państwowych pismem z 17.07.2023 r. znak: WIOŚ-I.703.8.149.2023.usz.mw., tj. po terminie wyznaczonym przez GIOŚ. Zgodnie z wyjaśnieniem Wojewódzkiego Inspektora, cyt.: „(...) ze względu na wzmożoną ilość kontroli zarówno planowych, jak i interwencyjnych na przełomie miesiąca czerwca i lipca 2023 r. oraz z uwagi na okres urlopowy, przeoczony został termin wysłania Ministrowi ds. gospodarki wodnej, Ministrowi rolnictwa oraz do GIOŚ „Informacji o wynikach kontroli dotyczących stosowania Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem, za rok 2022”, tj. do 30

Strona 22 z 85

czerwca 2023 r. Informacja ta została wysłana niezwłocznie, gdy zorientowano się o upływie właściwego terminu. Ponadto (...) powyższe dane zawarte w „Informacji o wynikach kontroli dotyczących stosowania Programu działań...” przesłane zostały do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska wraz ze sprawozdaniem rocznym za 2022 r w terminie do 15 lutego 2023 r.”. Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy zauważyć, że fakt udzielenia urlopu wypoczynkowego czy innego nie powinien stanowić przeszkody w terminowym załatwianiu spraw, bowiem o urlopie decyduje kierownik jednostki, ewentualnie inne upoważnione osoby, i mając taką wiedzę powinni wyznaczyć na czas urlopu zastępstwo za pracownika i zapewnić terminowość załatwiania spraw.

Przekroczenie terminu przekazania wymaganych informacji do właściwych organów uznaje się za uchybienie. Osobą odpowiedzialną za uchybienie jest kierownik komórki organizacyjnej, do zadań której należy załatwianie spraw z powyższego zakresu.

- 2) aktualizacji na stronie internetowej WIOŚ wykazu zawierającego liczbę instalacji, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, w podziale na branże zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169) wg stanu na koniec każdego kwartału. Powyższe powinno nastąpić w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po końcu danego kwartału. Kontrola wykazała, że wykazy zawierające liczbę instalacji, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego aktualizowane były na stronie internetowej WIOŚ w następujących terminach: 09.01.2023 r.; 08.03.2023 r.; 07.07.2023 r.; 10.10.2023 r. i 10.01.2024 r. Na stronie internetowej WIOŚ nie zamieszczono wykazu zawierającego liczbę instalacji, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego wg stanu na koniec I kwartału 2023 r.

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynika, że cyt.: „Aktualizacja wykazu IPPC wg stanu na dzień 31.03.2023 r. nie wykazała zmian liczby instalacji podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego znajdujących się na terenie województwa warmińsko - mazurskiego w stosunku do wykazu instalacji IPPC wg stanu na dzień 31.12.2022 r. Na dzień 31.12.2022 r. i na dzień 31.03.2023 r. liczba instalacji podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego była taka sama i wynosiła 116, z czego instalacje, które posiadały pozwolenie zintegrowane - 115; instalacje bez pozwolenia zintegrowanego -1. Wobec powyższego nie dokonano zmian na stronie internetowej WIOŚ, na której nadal widniał wykaz instalacji IPPC wg stanu na dzień 31.12.2022 r.”.

Należy zauważyć, że wyznaczenie przez GIOŚ konkretnych terminów aktualizacji wykazów, tj. do 10 dnia miesiąca następującego po końcu danego kwartału, nie zwalnia organu z obowiązku zamieszczenia wykazu na koniec każdego kwartału nawet wówczas kiedy nie zmienia się liczba instalacji. Dlatego niedopełnienie obowiązku aktualizacji wykazu IPCC na stronie internetowej WIOŚ na dzień 31.03.2023 r. w terminie do 10.04.2023 r. ocenia się w kategorii uchybienia. Odpowiedzialnym za uchybienie jest pracownik zobowiązany do przekazywania zaktualizowanych wykazów do publikacji na stronie internetowej WIOŚ oraz bezpośrednio go nadzorujący.

Ponadto kontrola wykazała, że w 2023 r. WIOŚ nie przekazywał danych dot. kontroli oczyszczalni ścieków położonych w aglomeracji o wielkości RLM równej lub większej niż 10 000 (z cyklu kontrolnego 2020-2022).

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem Wojewódzkiego Inspektora z 15.02.2024 r., cyt.: „(...) pismem z dnia 28 stycznia 2022 r., znak: WIOŚ-I.703.8.24.2021.pd,tsz WIOŚ w Olsztynie udzielił odpowiedzi na pisma GIOŚ z dnia 06 marca 2020 r., znak: DI/0703-50/2020/pd,iz, przekazując cały cykl kontrolny, dotyczący kontroli przeprowadzonych w oczyszczalniach ścieków położonych w aglomeracjach o wielkości RLM równej lub większej niż 10 000 pod kątem spełnienia warunków w zakresie jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi. Tut. inspektorat zrealizował ww. cykl przewidziany na lata 2020-2022 w całości w 2021 r. Pismo GIOŚ z dnia 11 lutego 2021 r., znak:DI-0703/14/2021 było kierowane do wszystkich WIOŚ i dotyczyło przekazania wyników kontroli przeprowadzonych w 2022 r. w ramach przedmiotowego cyklu kontrolnego. Z uwagi, iż tut. inspektorat zrealizował cały cykl kontrolny w 2021 r. o czym poinformował GIOŚ pismem z dnia 28 stycznia 2022 r., nie był zobowiązany do udzielenia odpowiedzi na pismo GIOŚ z dnia 11.02.2021 r.”.

[Akta kontroli: poz. 39, 70, 90 i 106]

W zakresie sprawozdawczości, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

3. Prowadzenie zadań w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku realizowane na podstawie uprawnień wynikających z art. 10b ust. 2 ustawy z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji ochrony środowiska (Dz. U. z 2023 r. poz. 824 ze zm.).

Zgodnie z art. 10b ustawy o IOŚ:

1. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku określonego w art. 182, art. 183 lub art. 186 Kodeksu karnego lub wykroczeń przeciwko środowisku określonych w przepisach odrębnych, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub upoważnieni inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą podjąć czynności, o których mowa w ust. 2.

Strona 24 z 85

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub upoważnieni inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą podjąć czynności polegające na:
  - 1) obserwowaniu i rejestrowaniu przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;
  - 2) gromadzeniu i zabezpieczaniu dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
  - 3) żądaniu pisemnych lub ustnych informacji oraz przesłuchiowaniu osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego przy jednoczesnym pouczeniu ich o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym;
  - 4) ustalaniu tożsamości osób oraz żądaniu okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzeniu wniosku o ukaranie;
  - 5) nakładaniu grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;
  - 6) dokonywaniu oględzin pomieszczeń i innych miejsc;
  - 7) zatrzymywaniu lub przeszukiwaniu pojazdów przewożących towary oraz kontroli dokumentów związanych z przewozem towaru, jeżeli zachodzi podejrzenie przewożenia odpadów;
  - 8) udzielaniu pouczeń, zwracaniu uwagi, ostrzeganiu lub stosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

Czynności, o których mowa w art. 10b ustawy o IOŚ wykonywane są zarówno przez pracowników Inspektoratu w ramach Grupy Interwencyjno-Wyjazdowej, o której była mowa powyżej w pkt I.1. niniejszego dokumentu, jak i we współpracy z innymi organami, w tym na podstawie zawartych porozumień, m.in.:

1. Porozumienie pomiędzy Wojewódzkim Inspektorem, Komendantem Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Gdańsku oraz Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w Olsztynie z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów.
2. Porozumienie pomiędzy Wojewódzkim Inspektorem oraz Komendantem Wojewódzkiej Policji w Olsztynie z dnia 17.09.2021 r. w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku.

Zgodnie z postanowieniami ww. porozumień, strony zgodnie z posiadaną właściwością wynikającą z przepisów prawa współdziałają w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku oraz naruszeń prawa z obszaru ochrony środowiska.

Współdziałanie polega w szczególności na wspólnych kontrolach, w tym wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności kontrolnych, wymianie informacji oraz udostępnianiu posiadanych danych dot. podejrzenia naruszeń przepisów prawa, organizowaniu wspólnych szkoleń dot. zwalczania przestępstw i wykroczeń z obszaru ochrony środowiska.

Ze sprawozdania WIOŚ za 2023 r. wynika, że w 2023 r. WIOŚ prowadził 84 sprawy z tytułu podejrzenia popełnienia przestępstw określonych przepisami kodeksu karnego bądź z tytułu popełnienia wykroczeń, regulowanych Kodeksem wykroczeń, w ramach których wykonano 164 czynności, o których mowa w art.10b ust.2, z tego na podstawie:

- art.10b ust.2 pkt 1 – 63;
- art.10b ust.2 pkt 2 – 11;
- art.10b ust.2 pkt 3 – 31;
- art.10b ust.2 pkt 4 – 1;
- art.10b ust.2 pkt 5 – 1;
- art.10b ust.2 pkt 6 – 52;
- art.10b ust.2 pkt 7 – 3;
- art.10b ust.2 pkt 8 – 2.

W związku z informacjami uzyskanymi w czasie prowadzenia czynności, o których mowa w art.10b ust. 2 ustawy o IOŚ wszczęto ogółem 18 kontroli.

Przeanalizowano 9 spraw (3 z WIOŚ Olsztyn, 5 z Delegatury WIOŚ w Elblągu i 1 z Delegatury WIOŚ w Giżycku), w ramach których wykonanych zostało przez WIOŚ łącznie 16 czynności, o których mowa w art. 10b ust. 2 pkt 1, 3, 6 i 7 ustawy o IOŚ.

Czynności podejmowano na podstawie zgłoszeń/zawiadomień przekazywanych elektronicznie (e-mail), telefonicznie, listownie; w wyniku ustaleń własnych grupy interwencyjnej lub poleceń GIOŚ.

Zgłoszenia podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku lub wykroczenia dotyczyły, m.in.:

- nielegalnej instalacji przetwarzania odpadu,
- nielegalnego demontażu pojazdów,
- nielegalnego transportu odpadów,

- zanieczyszczenia gleby,
- przechowywania odpadów , w tym niebezpiecznych, spalania - w miejscach na ten cel nie przeznaczonych,
- dewastacji przyrody przez określony podmiot gospodarczy,

W 2023 r. GIOŚ polecił wszystkim WIOŚ weryfikację miejsc nagromadzenia odpadów niebezpiecznych, które zostały porzucone przed 2020 r.; przeprowadzenie czynności wobec wszystkich miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów, które zostały zidentyfikowane na terenie województwa.

W wyniku przeprowadzonych czynności na podstawie art. 10b ust. 2 ustawy o IOŚ - podejmowane były przez WIOŚ dalsze działania - w zależności od potwierdzenia się bądź niepotwierdzenia podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku lub wykroczenia. Przykładowo, podjęcie czynności kontrolnych; przekazywanie ustaleń właściwym miejscowo i rzeczowo organom ochrony środowiska w celu wykorzystania i podjęcia odpowiednich działań w ramach posiadanych kompetencji, np. właściwym miejscowo i rzeczowo WIOŚ, RDOŚ; wójtom gmin (np. w celu wydania decyzji nakazującej posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy o odpadach).

Czynności, o których mowa w art. 10b ustawy o IOS dokumentowane były za pomocą notatki urzędowej, której wzór określił Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ISK.

W trakcie kontroli – w zadanych pytaniach – zwrócono m.in. uwagę na kwestie dot. zamieszczania znaku sprawy na notatkach urzędowych oraz sporządzania notatek urzędowych zgodnie z obowiązującymi wzorami GIOŚ. Stanowisko WIOŚ zostało przekazane kontrolującym w odpowiedziach na pytania.

[Akta kontroli: poz. 36, 38, 40, 68, 91 i 107]

Ze względu na charakter wykonywanych czynności na podstawie art. 10b ustawy o IOŚ nie dokonuje się oceny w tego zagadnienia w kategoriach nieprawidłowości bądź uchybienia.

4. Przeciwdziałanie poważnym awariom oraz sprawowanie nadzoru nad usuwaniem ich skutków.

Zgodnie z art. 29 ustawy o IOŚ w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom do zadań IOŚ należy:

- 1) kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii;

- 2) badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
- 3) prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii.

Stosownie do art. 31 ust. 1 organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku, a co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku.

4.1. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., zlokalizowane były 4 zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), 6 zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz 63 zakłady potencjalne, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii (pozostałe).

Analiza Roczno planu kontroli na rok 2023 wykazała, że w 2023 r. zaplanowano przeprowadzenie po jednej kontroli zakładu ZDR i ZZR, co stanowi odpowiednio 25% wszystkich zakładów dużego ryzyka oraz 50% wszystkich zakładów o zwiększonym ryzyku, które zgodnie z 3-letnim cyklem powinny zostać skontrolowane w 2023 r. W przypadku pozostałych zakładów ZDR oraz jednego zakładu ZZR Wojewódzki Inspektor odstąpił od przeprowadzenia kontroli w związku z uzgodnieniem²³ z Warmińsko-Mazurskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej wykazu, o którym mowa w art. 269a ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, z którego wynika, że kontrole te zostały zaplanowane przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej. Nie przeprowadzono jednej zaplanowanej kontroli w zakładzie o zwiększonym ryzyku. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że cyt.: „Od 2019 r. inspektorzy WIOŚ w Olsztynie nie mogli przeprowadzić kontroli ze względu na postępowanie Prokuratury Okręgowej w Siedlicach w powyższym zakładzie. Co roku tut. Inspektorat wysyła zawiadomienie o planowanej kontroli oraz kontaktuje się z prowadzącym zakład. W dniu 18.12.2023 r., pismem znak: WIOŚ-I.703.9.3.2023.aw.js poinformowano Sąd Okręgowy w Warszawie, który obecnie prowadzi powyższą sprawę o braku zabezpieczenia terenu ZZR. Ponadto na I kwartał 2024 roku zaplanowano wspólną kontrolę zakładu z Państwową Strażą Pożarną w Nidzicy.”

Ponadto kontrola wykazała, że inspektorzy w ww. zakładach w 2023 r. prowadzili również kontrole pozaplanowe, tj.:

---

²³ Uzgodnienie zawarte z Warmińsko-Mazurskim Komendantem Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej zawarte w piśmie Wojewódzkiego Inspektora z dnia 7 października 2023 r. znak: WIOŚ-I.021.1.91.2022.js.

- w 2 z 4 zakładów ZDR przeprowadzono łącznie 2 kontrole pozaplanowe interwencyjne i 4 kontrole dokumentacyjne.
- w 3 z 6 zakładów ZZR przeprowadzono łącznie 4 kontrole dokumentacyjne.

Oдноśnie zakładów potencjalnych, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii ustalono, że na 2023 r. założono skontrolowanie 28 zakładów, co stanowi 44,44% ogółu. Nie zrealizowano 1 zaplanowanej kontroli, z uwagi na likwidację zakładu. Poza planem przeprowadzono łącznie 11 kontroli interwencyjnych oraz 46 kontroli dokumentacyjnych w 23 ww. zakładach.

W związku z powyższym należy uznać, że Wojewódzki Inspektor wywiązał się z obowiązku dokonywania kontroli podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii. Zachowano również częstotliwość prowadzenia kontroli ZDR i ZZR, tj. co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku poważnej awarii przemysłowej.

4.2. Na podstawie spisów spraw o symbolu klasyfikacyjnym z jrwa „7050” z 2023 r. oraz pisma Wojewódzkiego Inspektora z 18 stycznia 2024 r. znak: WIOŚ.I.021.1.4.2021.ms.cm.jk stwierdzono, że w 2023 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego nie wystąpiły przypadki mające znamiona poważnej awarii.

W związku z powyższym odstąpiono od kontroli i oceny działalności jednostki w tym zakresie.

4.3. Kontrola wykazała, że w Inspektoracie w 2023 r. prowadzony był rejestr zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii, do czego Wojewódzki Inspektor był zobowiązany na mocy w art. 29 pkt 3 ustawy o IOŚ. Ww. rejestr składał się z 2 części, tj.: wykazu pn. *Zakłady ZDR Warmińsko-Mazurskie* oraz *Spis potencjalnych i ZZR*. Ww. wykazy zawierały następujące dane: nr, REGON zakładu, nazwa zakładu, adres zakładu z wyszczególnieniem miejscowości, gminy oraz powiatu, a w przypadku rejestru - *Spisu potencjalnych i ZZR* również rodzaj zakładu (potencjalny, ZZR).

W zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz sprawowania nadzoru nad usuwaniem ich skutków, działalność jednostki ocenia **pozytywnie**.

[Akta kontroli: poz. 39, 70, 92-94 i 103]

5. Udzielanie informacji o środowisku i danych dotyczących środowiska.

Strona 29 z 85

Zgodnie z art. 12 ust. 1 u.i.ś. informacja o środowisku i jego ochronie, z wyłączeniem informacji udostępnionej w bazie danych, o której mowa w art. 128 ust. 1, jest udostępniana na pisemny wniosek o udostępnienie informacji.

Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, że w 2023 r. do WIOŚ wpłynęło 98 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku.

Zbadano 30 wniosków, z tego: 3 – złożone do Delegatury WIOŚ w Giżycku, 4 – do Delegatury WIOŚ w Elblągu i 23 do WIOŚ w Olsztynie.

W ogólnej liczbie zbadanych wniosków – 25 stanowiły wnioski złożone elektronicznie (w tym 22 e-mail i 3 e-puapem) i 5 wniosków jako dokument wniesiony na piśmie z podpisem własnoręcznym (papierowo).

Spośród 22 wniosków przekazanych e-mailem większość nie była opatrzona podpisem wymaganym dla podań (wniosków) wnoszonych za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

[Akta kontroli: poz. 95 i 105]

W związku z powyższym kontrolujący zwrócili się z zapytaniem dlaczego w przypadku niektórych wniosków o udostępnienie informacji publicznej o środowisku przekazanych do WIOŚ w formie elektronicznej (e-mailem) (np. w sprawach znak: WIOŚ-I.703.14.25.2023; WIOŚ-I.703.14.55.2023; WIOŚ- I.703.14.29.2023) zwracano się o uzupełnienie wniosku poprzez opatrzenie wniosku kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym, a w innych przypadkach (np. w sprawach znak: WIOŚ-G-I.703.13.2.1.2013.mkw.jp; WIOŚ-I.703.13.2.2023.msz; WIOŚ-EL-I.703.7.97.2023.mp; WIOŚ-I.703.14.65.2023.mc.mtrz) nie wymagano uzupełnienia wniosku w przedmiotowym zakresie. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że początkowo działano w oparciu o linię orzeczniczą sądów administracyjnych, zgodnie, z którą brak podpisu na wniosku o udostępnienie informacji o środowisku należało uznać za brak formalny podlegający uzupełnieniu w trybie art. 64 § 2 kpa. Od praktyki tej odstąpiono z uwagi na przełamanie powyższej linii orzeczniczej przez sądy administracyjne oraz stanowisko GIOŚ. Obecnie nie wymaga się uzupełnienia wniosku o brakujący podpis o ile możliwa jest realizacja wniosku w oparciu o samą jego treść. Wyjątek stanowi sytuacja gdy zachodzą przesłanki do odmowy udostępnienia informacji o środowisku. W takim przypadku nadal obligatoryjnie wzywa się do uzupełnienia braków formalnych ww. wniosku. Wynika to z faktu, że zgodnie z przepisami u.i.ś. odmowa udostępnienia informacji następuje w formie decyzji administracyjnej, a zatem wymagane jest zachowanie formy pisemnej, określonej w kpa już na etapie złożenia wniosku.

Powyższe wyjaśnienia korespondują z komentarzem do u.i.ś.²⁴, w którym wskazano, że cyt.: „(...) żądanie udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie ujęte w formie wniosku nie powoduje wszczęcia postępowania administracyjnego w rozumieniu KPA. Orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące udostępniania informacji publicznej, mające zastosowanie także do udostępniania informacji o środowisku – opowiedziało się za tym, że udostępnienie informacji nie ma formy rozstrzygnięcia, któremu służy wydanie decyzji administracyjnej, lecz dokonywane jest w drodze czynności materialno-technicznej (...)”.

Wobec powyższego kontrolujący przyjmują ww. wyjaśnienia oraz pozytywnie oceniają odstąpienie od wzywania strony do podpisania wniosku złożonego w formie elektronicznej (e-mailem) nieautoryzowanego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

W zdecydowanej większości skontrolowanych spraw przedmiotem wniosku było udostępnienie informacji odnośnie funkcjonowania zakładu EGGER Biskupiec Sp. z o. o. w Biskupcu, w tym wyników kontroli zakładu przeprowadzonych przez WIOŚ, jak również sytuacji bieżącej dotyczącej ww. zakładu. Pozostałe wnioski dotyczyły udzielenia informacji m.in. nt. wykazu działających na terenie woj. warmińsko-mazurskiego oczyszczalni ścieków oraz stacji uzdatniania wody, aktualnego stanu jakości powietrza dla następujących substancji: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, pył zawieszony PM10, benzen, ołów – obszar gminy Olecko, analizy wody pobranej do badania; awariach lub znamionach awarii powodujących lub mogących powodować zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego, duże ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej.

Spośród 30 wniosków – 10 pochodziło od jednego stowarzyszenia; pozostałe 20 od różnych wnioskodawców.

Dwa wnioski – na podstawie art. 65 k.p.a. i art. 19 ust.2 pkt 1 u.i.ś - zostały przekazane wg właściwości do GIOŚ Dep. Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska. Każdorazowo poinformowano wnioskodawcę o przekazaniu wniosku wg właściwości.

Jeden wniosek został wycofany przez wnioskodawcę.

Zgodnie z art. 26 u.i.ś. wyszukiwanie i przeglądanie w siedzibie władz publicznych dokumentów wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie jest bezpłatne (ust.1). Za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie władze publicznej

---

²⁴ Komentarzem do Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, red. dr Tomasz Filipowicz, Alicja Plucińska-Filipowicz, prof. dr hab. Marek Wierzbowski ŚrodInfU red. Filipowicz 2024, wyd. 3 Legalis.

pobierają opłaty w wysokości odzwierciedlającej związane z tym uzasadnione koszty (ust.2). Opłaty pobierane przez organ administracji rządowej - stanowią dochód budżetu państwa (ust. 3 pkt 1).

Szczegółowe stawki opłat, współczynniki różnicujące wysokość opłat, sposób naliczania opłat, terminy i sposób uiszczania opłat reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (Dz.U. z 2022 r. poz. 120)²⁵.

W przypadku 9 zbadanych wniosków WIOŚ poinformował wnioskodawców o wymogu uiszczenia opłaty - wraz z kalkulacją opłat.

Opłatę w łącznej wysokości 72,50 zł uiszcili 8 wnioskodawców. Jeden nie odpowiedział na pismo WIOŚ i nie uiszczył opłaty. Ze względu na brak opłaty wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia.

W jednym przypadku stwierdzono niepobranie opłaty za przesłanie informacji pocztą, co uznaje się za nieprawidłowość, skutkującą naruszeniem § 5 rozporządzenia w sprawie opłat. Zgodnie z § 5 rozporządzenia w sprawie opłat za przesłanie kopii dokumentów lub innych danych drogą pocztową pobiera się opłatę w wysokości podanej w obowiązującym cenniku usług pocztowych lub kurierskich operatora, który obsługuje władze publiczne, za przesyłkę danego rodzaju i danej kategorii wagowej, - w terminie 14 dni od zawiadomienia o opłacie. W odniesieniu do niepobrania opłaty za przekazanie informacji Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że cyt.: „(...) wynikało to z niedopatrzenia inspektora oraz konieczności dotrzymania upływającego terminu na udzielenie odpowiedzi”.

Udostępnianie informacji przez WIOŚ następowało w terminie określonym w art. 14 ust.1 i 2 u.i.ś., który to przepis stanowi, że władze publiczne udostępniają informację o środowisku i jego ochronie bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku. Termin, o którym mowa w ust. 1, może zostać przedłużony do 2 miesięcy ze względu na stopień skomplikowania sprawy. W jednym przypadku poinformowano wnioskodawcę, że wniosek nie zostanie rozpatrzony w terminie miesięcznym, wynikającym z art. 244 § 1 kpa; przeprowadzone zostaną kontrole; udzielenie odpowiedzi nastąpi do wyznaczonego terminu.

Udostępnienie informacji następowało drogą elektroniczną, poza jednym przypadkiem, gdzie udzielono odpowiedzi w formie papierowej i e-mailem.

W jednym przypadku Wojewódzki Inspektor odmówił udostępnienia informacji o środowisku dot. udostępnienia korespondencji oraz danych związanych ze zdarzeniem jakie miało miejsce na terenie zakładu Egger Biskupiec Sp. z o. o. z/s w Biskupcu. Strona e-mailem z 17 listopada 2023 r. (nieopatrzonym podpisem wymaganym dla podań wnoszonych za pomocą

---

²⁵ Dalej: „rozporządzenie w sprawie opłat”.

środków komunikacji elektronicznej) wnioskowała o udostępnienie ww. informacji. Wojewódzki Inspektor pismem z 18 grudnia 2023 r. znak: WIOŚ-I.703.14.63-1.2023.bn.js udzielił informacji w zakresie części pytań. Jednocześnie, z uwagi na wystąpienia prawdopodobieństwa odmowy udzielenia informacji odnośnie pozostałych pytań, ww. pismem wezwał wnioskodawcę - na podstawie art. 64 § 2 kpa - do usunięcia w terminie 7 dni od otrzymania ww. pisma braków wniosku dot. podpisu pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Na podstawie art. 14 ust. 2 u.i.ś. wyznaczono 2 miesięczny termin udzielenia odpowiedzi. Wnioskodawca przesyłką listowną nadaną 27 grudnia 2023 r. przekazał podpisany wniosek wraz z żądaną dokumentacją (wydruk z KRS). W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, że żądane przez stronę informacje – na podstawie wniosku ww. przedsiębiorcy - zostały wyłączone z udostępnienia jako informacje zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, Wojewódzki Inspektor w drodze decyzji z dnia 18.01.2023 r. znak: WIOŚ-I.7060.1.2.2024.as.bn na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 7 u.i.ś. odmówił udostępnienia żądanych przez wnioskodawcę informacji. Nie zgłasza się uwag w powyższym zakresie.

[Akta kontroli: poz. 38, 68, 95, 105]

W powyższym obszarze działalność jednostki oceniono **pozytywnie nieprawidłowościami**.

6. Wykonywanie zadań związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet”

Zgodnie z art. 28h ust.1 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska tworzy się system informatyczny Inspekcji Ochrony Środowiska, zwany dalej „Ekoinfonetem”, za pomocą którego są zbierane, przechowywane, przetwarzane i udostępniane dane dotyczące przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska, uzyskiwane w trakcie realizacji zadań, o których mowa w art.2 ust.1.

Dane, o których mowa w ust.1 przekazywane są do Ekoinfonetu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska (art.28 h ust.2).

Zakres, sposób oraz tryb zbierania i udostępniania danych określa rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21.12.2020 r. sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz.U. z 2020 r. poz.2386).

Zgodnie z § 3 rozporządzenia zakres danych zbieranych w Ekoinfonecie przekazywanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska obejmuje dane dotyczące przestrzegania przepisów o ochronie środowiska:

1) w zakresie kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz działań pokontrolnych, obejmujące informacje o:

- a) ustaleniach z przeprowadzonych kontroli,
- b) podjętych działaniach pokontrolnych.

Powyższe dane wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje niezwłocznie po sporządzeniu informacji (§ 4 ust.2 pkt 1);

2) w zakresie Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, o którym mowa w art. 236a ust.1 ustawy z 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska - wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje do Ekoinfonetu do dnia 30 września roku następującego po danym roku sprawozdawczym (§ 4 ust.2 pkt 2);

3) przez zakłady, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakłady o zwiększonym ryzyku i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, obejmujące:

- a) nazwę zakładu,
- b) adres zakładu,
- c) rodzaj prowadzonej działalności

- w terminie 30 dni od zakończenia każdego kwartału roku kalendarzowego - § 4 ust.2 pkt 3.

Na zadane pytanie, jakie dane i w jakich terminach przekazywane były do Ekoinfonetu przez WIOŚ w zakresie dot. § 3 pkt 1 lit. a) i b) rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” z dnia 21 grudnia 2020 r. uzyskano następującą odpowiedź, cyt.: *„Zakres danych zbieranych w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” jest szeroki i obejmuje szereg różnych, niezależnych od siebie baz dziedzinowych. W skład bazy Ekoinfonet wchodzi, m.in. baza ISK, baza Pol-PRTR oraz baza Poważne Awarie, do których WIOŚ w Olsztynie posiada dostęp z poziomu użytkownika. W przedmiotowych bazach dane uzupełniane są na bieżąco, zarówno w zakresie działań kontrolnych, pokontrolnych, otrzymywanych danych adresowych zakładu, danych produkcyjnych, wielkość produkcji, czasu pracy instalacji, rodzaju prowadzonej działalności, parametrów technicznych instalacji, danych zakładu, poziomów uwolnień i transferu zanieczyszczeń/ odpadów do środowiska powyżej wartości progowych określonych w załączniku nr II do Rozporządzenie (WE) Nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającym dyrektywę Rady 91/689/EWG (Dz. Urz. UE L 33 z 4.2.2006). Wprowadzane dane do ww. baz są automatycznie i na bieżąco eksportowane do głównej Bazy Ekoinfonet. (...) administratorem bazy Ekoinfonet jest GIOŚ.”*

Strona 34 z 85

[Akta kontroli: poz. 39, 70, 96]

Z przedłożonych przez WIOŚ dokumentów wynika, że przekazywano do GIOŚ m.in. sprawozdania z pomiarów hałasu wykonywanych w ramach kontroli, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a) i lit. b) ustawy o IOŚ w 2022 r. niezbędnych do wprowadzenia tych danych do Ekoinfonetu. Wyniki pomiaru poziomu hałasu otrzymane od podmiotów zewnętrznych oraz zlecanych dla CLB GIOŚ (w postaci protokołów i sprawozdań z pomiarów), które wpłynęły do WIOŚ przekazano:

- za I, II i III kw.2022r – przy piśmie z dnia 27.09.2022 r. znak: WIOŚ-I.703.8.200.2022;
- za IV kwartał 2022 r. przy piśmie z dnia 29.12.2022 r. znak: WIOŚ-I.703.8.262.2022.gp;
- za I i II kwartał 2023 r. - przy piśmie z dnia 3 lipca 2023 r. znak: WIOŚ-I.703.8.138.2023.gp;
- za III i IV kwartał 2023r. - przy piśmie z dnia 27 grudnia 2023 r. znak: WIOŚ I.703.8.279.2023.gp.

Dane w zakresie dot. § 3 pkt 2 ww. rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń zostały przekazane przez WIOŚ za rok 2022 w dniu 30.08.2023 r. przy piśmie znak: WIOŚ-I.703.8.161.2023.bn wraz z wykazem zakładów znajdujących się w bazie POL-PRTR.

[Akta kontroli: poz. 96]

Na pytanie, jakie i w jakich terminach przekazywane były do Ekoinfonetu przez WIOŚ dane w zakresie dot. § 3 pkt 3 lit. a), b) i c) ww. rozporządzenia, Wojewódzki Inspektor poinformował, że cyt.: „(...) dane do Ekoinfneta w zakresie dot. § 3 pkt 3 lit. a), b), c) są przekazywane do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska poprzez bazę on-line o nazwie „Poważne Awarie”. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 824 z późn. zm.) poprzez bazę on-line prowadzi rejestr dotyczący zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) i zakładów o dużym ryzyku ZDR. Administratorem bazy on-line o nazwie „Poważne Awarie” jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Tut. Inspektorat odpowiedzialny jest za wprowadzanie danych o zakładzie po przeprowadzonej kontroli i ich aktualizację (kwartalna aktualizacja danych), na temat zakładów ZDR i ZZR oraz pozostałych zakładów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii. Centralny organ prowadzący rejestr publikuje informację na temat ZDR i ZZR na swojej stronie internetowej, które są dostępne pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>”.

Strona 35 z 85

Stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21.12.2020 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet”, dane zgromadzone w Ekoinfonecie, z wyjątkiem danych, o których mowa w § 3 pkt 2, udostępnia się na wniosek złożony na piśmie, utrwalony w postaci papierowej lub elektronicznej za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub elektronicznej skrzynki podawczej wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Dalsze ustępy tego paragrafu określają wymogi jakie powinien spełniać wniosek oraz terminy udostępniania danych zgromadzonych w Ekoinfonecie.

Wg informacji WIOŚ, w 2023 r. nie było wniosków o udostępnienie danych zgromadzonych w systemie Ekoinfonet. Niezależnie od powyższego szczegółowe dane dotyczące przeprowadzonych kontroli i działań pokontrolnych udostępniane są w oparciu o ustawę o informacji o środowisku. Zakres udostępnianych danych z Ekoinfonetu dostępne są na stronie <https://iswk.gios.gov.pl/>.

[Akta kontroli: poz. 39 i 70]

W kontrolowanym obszarze dot. Ekoinfonetu nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. Działalność WIOŚ w powyższym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

7. Wyniki kontroli wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzonych w WIOŚ

7.1. Kontrole zewnętrzne:

Stosownie do art. 55 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, organy rządowej administracji zespolonej w województwie przekazują wojewodzie informacje o wynikach prowadzonych, na podstawie odrębnych ustaw, kontroli ich dotyczących.

W 2023 r. zostały przeprowadzone w WIOŚ 3 kontrole zewnętrzne, tj. przez:

- 1) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ),
- 2) Najwyższą Izbę Kontroli Delegaturę w Olsztynie (NIK),
- 3) Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie Zespół ds. Ochrony Informacji Niejawnych.

Przedmiotem kontroli GIOŚ było stosowanie wybranych zaleceń i wytycznych GIOŚ określających sposób realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym:

- 1) Realizacja planów pracy w zakresie przestrzegania wymagań formalnych i proceduralnych wynikających z *Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2022 r. oraz Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2023 r.*, a także dokumentów ISK I.3.1.

Aneks do zasad sporządzania planów kontroli obowiązujący na rok 2022 oraz I.3.1 Zasady sporządzania planów kontroli.

- 2) Analiza poprawności administrowania kontami użytkowników Informatycznego Systemu Kontroli (ISK).
- 3) Realizacja obowiązku składania oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia z kontroli.
- 4) Prawidłowość realizacji kontroli instalacji komunalnych (składowisk odpadów).
- 5) Realizacja zadań w zakresie transgranicznego przemieszczania odpadów.

Z wystąpienia pokontrolnego GIOŚ z dnia 14.06.2023 r. znak: ZKA.0913.2.2023 wynika, że kontrola GIOŚ wykazała nieprawidłowości w realizacji niektórych zadań. Ustalenia kontroli wskazują na zaniedbania w zakresie prowadzenia lub zaplanowanie kontroli instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego, gdzie obowiązek realizacji zadania obejmuje jego częstotliwość co najmniej raz na 3 lata. Dodatkowo na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się 27 zakładów należących do I kategorii oceny ryzyka, które należy kontrolować co najmniej raz w roku. W trakcie kontroli stwierdzono, że nie przestrzegano tego obowiązku. Ustalenia kontroli wskazują także, że 11 użytkowników ISK logowało się do systemu w trakcie swojej nieobecności w pracy, co stanowi naruszenie regulaminu pracy. Ponadto ustalono, że inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska biorący udział w kontroli, przed rozpoczęciem kontroli nie zawsze wypełniają obowiązek składania oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia z kontroli.

W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami GIOŚ przekazał następujące zalecenia i wnioski:

1. Sporządzanie planów pracy zgodnie z przepisami art. 5a ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, a także aktualnymi zaleceniami zawartymi w dokumentach Informatycznego Systemu Kontroli (ISK).
2. Realizacja kontroli instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego należy przeprowadzać z częstotliwością wskazaną w art. 5a ust, 4 ustawy o IOŚ, co roku lub nie rzadziej niż raz na 3 lata 3. Przeprowadzanie kontroli we wszystkich zakładach należących do I kategorii ryzyka zgodnie z częstotliwością określoną w dokumentacji ISK,
3. Wdrożenie mechanizmów zwiększających nadzór w zakresie logowania się przez pracowników do ISK w czasie ich nieobecności w pracy.
4. Zobowiązanie inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska oraz innych pracowników Inspekcji Ochrony Środowiska biorących udział w kontroli, aby przed rozpoczęciem kontroli wypełniali obowiązek składania oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia z kontroli zgodnie z odpowiednim dokumentem ISK.

5. Wykazywanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości w protokołach kontroli w części „naruszenia”.
6. Niezwłoczne przekazywanie do GIOŚ w przypadku stwierdzenia nielegalnego międzynarodowego przemieszczania odpadów wraz kompletną dokumentacją sprawy oraz informacją o podjętych działaniach oraz zawiadomienie Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.
7. Zawieranie w formularzach z oceną towaru szczegółowych uzasadnień klasyfikacji towaru jako odpadu, w przypadku uznania towaru za odpad niebezpieczny wskazywanie zalecenia dotyczącego sposobu i miejsca przechowywania odpadu.

Odpowiadając na ww. wystąpienie pokontrolne GIOŚ, pismem z dnia 30.06.2023 r. znak: WIOŚ-I.703.8.96-6.2023.ms – WIOŚ poinformował o sposobie wykorzystania wyników kontroli oraz o podjętych działaniach zmierzających do realizacji zaleceń pokontrolnych, tj.m.in.:

- zobowiązaniu się do sporządzania planów pracy zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi,
- zobligowaniu podległych pracowników odpowiedzialnych za sporządzanie rocznego planu kontroli do zwiększenia nadzoru nad: przygotowaniem list zakładów do kontroli, tak aby zakłady należące do I kategorii ryzyka były objęte kontrolą co najmniej raz w roku; przestrzeganiem ustawowego obowiązku kontroli instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego,
- zobowiązaniu podległych pracowników do zwiększenia nadzoru nad wypełnianiem obowiązku sporządzania oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia z kontroli, podjętych środkach naprawczych dot. wdrożenia mechanizmów zwiększających nadzór w zakresie logowania się przez pracowników do systemu ISK w czasie ich nieobecności w pracy,
- zobowiązaniu inspektorów do realizacji pozostałych zaleceń GIOŚ dot. sporządzania protokołów kontroli, klasyfikacji towaru jako odpadu, zawiadomień do GIOŚ i Prokuratury w zakresie realizacji zadań dot. międzynarodowego przemieszczania odpadów.

[Akta kontroli: poz.97 i 108]

Po kontroli GIOŚ, w dniu 29.06.2023r. w siedzibie WIOŚ odbyło się spotkanie Wojewódzkiego Inspektora z kierownictwem WIOŚ w celu omówienia m.in. spraw dot.:

- działań naprawczych i dyscyplinujących pracowników w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli GIOŚ,

- propozycji przeprowadzenia kontroli wewnętrznej w komórkach organizacyjnych WIOŚ.

Podczas spotkania omówiono działania naprawcze, które podjęto w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli GIOŚ. W dniu 28.06.2023 r. do wszystkich pracowników przesłano wiadomość e-mail z przypomnieniem, o obowiązkach wynikających z Zarządzenia wewnętrznego 9/21, zał. 1 „Instrukcja zarządzania systemem informatycznym”. Poinformowano o zablokowaniu dostępu do wymiennych nośników pamięci w komputerach służbowych. Na spotkaniu omówiono również kwestie potrzeby zmiany danych do logowania się do systemu ISK i innych użytkowanych systemów. Ustalono, że 1 x na kwartał będzie składany wniosek do GIOŚ w celu uzyskania danych niezbędnych do ustalenia czy w trakcie nieobecności w pracy pracownicy logowali się do systemu.

W sprawach dot. kontroli wewnętrznej ustalono formę kontroli wewnętrznej w komórkach organizacyjnych WIOŚ w Wydziale/Działach Inspekcji w związku z nieprawidłowościami wykazanymi podczas kontroli GIOŚ. Ustalono składy poszczególnych grup kontrolnych oraz zakres kontroli. Ustalono, że kontrola obejmowała będzie realizację harmonogramu wyjazdów i prawidłowego wykorzystania pojazdów w okresie od 1.04. do 30.06.2023 r.; sprawy planu kontroli (weryfikacja przeprowadzonych działań kontrolnych - 5 kontroli planowych i 5 interwencyjnych – za okres 01.04.-30.06.2023), terminowość załatwiania skarg i wniosków, sporządzania dokumentacji kontrolnej i pokontrolnej, prawidłowość wprowadzania danych do systemu ISK.

W dniu 17.08.2023 r. na kolejnym spotkaniu dokonano ustaleń w zakresie realizacji harmonogramu wyjazdów oraz uszczegółowienia metod weryfikacji losowo wybranych kontroli przeprowadzonych w okresie od 1.01.do 30.06.2023 r.

[Akta kontroli: poz. 36, 40, 97 i 108]

Szczegółowe ustalenia w zakresie kontroli wewnętrznej zostały zawarte poniżej w pkt 7.2.

Stwierdzono, że zalecenia z kontroli GIOŚ dot. planu pracy, realizacji kontroli instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego, kontroli zakładach należących do I kategorii ryzyka zostały uwzględnione w Rocznym planie pracy WIOŚ na 2024r., o czym szczegółowo w części I pkt 2.1. i 4 niniejszego dokumentu.

Ponadto, z wyjaśnień WIOŚ wynika, że Wojewódzki Inspektor wprowadził i wdrożył w 2023 r. inne mechanizmy zwiększające nadzór w jednostce, tj. w zakresie dot. zabezpieczenia systemu informatycznego; efektywniejszego zarządzania zasobami i procesami IT WIOŚ.

[Akta kontroli: poz. 36 i 40]

Pozytywnie ocenia się działania naprawcze, które podjęto w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli GIOŚ.

Przedmiotem kontroli NIK była realizacja przez organy administracji publicznej zadań w zakresie reglamentacji i kontroli działalności spalarni – Kontrola i nadzór nad działalnością podmiotów przetwarzających odpady przez ich termiczne przekształcenie.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 23.10.2023 r. znak: LOL.410.11.2.2023 NIK zawarł następującą ocenę ogólną:

WIOŚ w latach 2018-2023 (I kwartał) zidentyfikował podmioty prowadzące termiczne przekształcanie odpadów w procesie 1 lub D10 na podstawie decyzji administracyjnej, jednak w przypadku części podmiotów, które uzyskały takie decyzje przed 2018 r. informacje w tym zakresie nie były aktualne przez część kontrolowanego okresu. Podmioty te były uwzględniane w rocznych planach kontroli, a także zachowano częstotliwość kontroli wynikającą z przepisów ustawy o IOŚ oraz terminowo realizowano kontrole planowe. Inspektorat współdziałał z organami odpowiedzialnymi za wydawanie zezwoleń lub pozwoleń w zakresie gospodarowania odpadami, obejmujące ich termiczne przekształcenie, prowadząc kontrole instalacji oraz wydając postanowienia określone w art.41a ust.3 ustawy z dnia 14.12.2012 r, o odpadach, Jednak w przypadku, w którym okres pomiędzy otrzymaniem wniosku o przeprowadzenie kontroli a wydaniem postanowienia był najdłuższy i przekroczył 6 m-cy nie podjęto, zdaniem NIK działań w celu sprawnego przeprowadzenia postępowania, w szczególności szybszego rozpoczęcia kontroli. Na podstawie próby 5 planowanych kontroli problemowych i kompleksowych stwierdzono, że WIOŚ właściwie dokumentował poczynione ustalenia i w razie stwierdzenia nieprawidłowości wydawał zarządzenia pokontrolne, stosował mandaty karne i środki w postaci pouczeń oraz informował o ustaleniach organy wydające zezwolenia lub pozwolenia w zakresie gospodarowania odpadami przez organ prowadzący Bazę danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Jednak w protokole sporządzonym po jednej kontroli mało precyzyjnie określono okoliczności identyfikujące wykroczenie, WIOŚ należycie monitorował również realizację zarządzeń pokontrolnych. Inspektorat właściwie reagował na wnioski o powzięcie interwencji wobec podmiotów przekształcających termiczne odpady, tj. przeprowadzał kontrole u wskazanego przedsiębiorcy i terenów wokół jego zakładu lub dokonywał wizji lokalnych we wskazanych miejscach oraz analizował informacje ze stacji monitorowania zanieczyszczeń oraz otrzymane od przedsiębiorcy i straży miejskiej. WIOŚ terminowo udzielał odpowiedzi wnioskodawcom, przy czym w jednej z 18 badanych spraw pominięto w odpowiedzi fakt niestwierdzenia przekroczeń w zakresie dopuszczalnej emisji gazów i pyłów do powietrza przez zakład, chociaż we wniosku podniesiono problem emisji poza teren zakładu. W przypadku stwierdzenia nieincydentalnego spalania odpadów bez

Strona 40 z 85

wymaganego zezwolenia Wojewódzki Inspektor podejmował decyzje o wstrzymaniu działalności zakładu w tym zakresie, a następnie monitorował realizację tych decyzji, m.in. w ramach ponownych kontroli. Na ogół bieżąco egzekwowano zapłatę wymierzonych kar pieniężnych z tytułu spalania odpadów bez wymaganego zezwolenia, stosując upomnienia i wystawiając tytuły wykonawcze wobec dłużników pozostających w zwłoce. Stwierdzono jednak, że upomnienia z tytułu dwóch kar skierowano do dłużnika z opóźnieniem w stosunku do terminu wynikającego z przepisów. Należy zaznaczyć, że ani decyzje wstrzymujące działalność posiadacza odpadów, ani decyzje o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej na podstawie ustawy z dnia 27.04.2001- Prawo ochrony środowiska (POŚ) nie były zamieszczane, tak jak tego wymagały odpowiednie przepisy, w publicznie dostępnych wykazach.

NIK nie sformułował uwag i przedstawił następujące wnioski:

Zapewnienie aktualności informacji o decyzjach regulujących działalność podmiotów prowadzących termiczne przekształcanie odpadów.

1. Podjęcie działań w celu bezzwłocznego wszczynania kontroli, o których mowa w art.41a ust.1 ustawy o odpadach.
2. Jasne i konkretne wskazywanie w protokołach kontroli czynów, które zostały uznane za wykroczenie.
3. Przekazywanie wnioskującym o podjęcie interwencji kompletnych informacji o istotnych ustaleniach związanych z przedmiotem ich wniosku.
4. Podjęcie działań w celu udostępnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami wykazów decyzji wstrzymujących działalność posiadaczy odpadów oraz decyzji w zakresie administracyjnych kar pieniężnych i ulg w ich zapłacie.
5. Niezwłoczne kierowanie upomnień wobec dłużników zalegających z regulowaniem administracyjnych kar pieniężnych.

WIOŚ poinformował NIK o realizacji wniosków pokontrolnych w piśmie z dnia 13.11.2023 r. znak: WIOŚ- I.021.1.1.124.2023.mtrz.bn.msz.

[Akta kontroli: poz. 36, 40, 97 i 108]

Przedmiotem kontroli Wojewody Warmińsko-Mazurskiego były dokumenty niejawne o klauzuli „Zastrzeżone”. Ewidencja, sporządzanie, przechowywanie i kompletowanie dokumentów niejawnych o klauzuli „Zastrzeżone”. Ocena z kontroli – pozytywna. W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości i uchybień odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych (wystąpienie pokontrolne z 14.12.2023r. znak: IN-IV.1611.2.2023).

[Akta kontroli: poz. 36, 40, 97 i 108]

Ustalono, że WIOŚ w 2023 r. nie przekazywał Wojewodzie W-M informacji o wynikach kontroli jego dotyczących.

O wynikach kontroli GIOŚ Wojewoda został poinformowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i w związku z otrzymaniem wystąpienia pokontrolnego, pismem z dnia 5 grudnia 2023 r. znak: BW-I.0032.6.17.2023 zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektora o przekazanie informacji odnośnie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych. Informację wraz z kopią odpowiedzi do GIOŚ z dnia 30.06.2023 r. przekazano Wojewodzie W-M pismem z dnia 8.12.2023 r. znak WIOŚ-I.021.1.133.2023.ms.cm, w którym poinformowano o podjętych działaniach naprawczych zmierzających do realizacji zaleceń pokontrolnych, zawartych w wystąpieniu pokontrolnym GIOŚ. Wg wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora, cyt.: „(...) informacje o przeprowadzanych kontrolach zewnętrznych w WIOŚ w Olsztynie Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przekazywał zarówno Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu oraz pełnomocnikowi Wojewody ds. administracji zespolonej. Informacje te były przekazywane w formie ustnej. Taka forma przekazywania informacji o kontrolach zewnętrznych wynika z dotychczasowej praktyki stosowanej w WIOŚ”.

[Akta kontroli: poz. 36, 40, 97 i 108]

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy zaznaczyć, że z treści dekretacji na wystąpieniach pokontrolnych organów kontroli zewnętrznej nie wynika, aby przekazano Wojewodzie W-M informacje o wynikach kontroli. Nie przedstawiono kontrolerom żadnych dokumentów potwierdzających wyjaśnienia WIOŚ.

Zgodnie z § 56 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej Załącznik nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. poz. 67)²⁶, „Jeżeli sprawa została załatwiona ustnie, a nie wynika to z treści przesyłki lub treści dekretacji, prowadzący sprawę:

- 1) sporządza notatkę opisującą sposób załatwienia sprawy;
- 2) umieszcza przesyłkę wraz z notatką w aktach sprawy;
- 3) wpisuje do spisu spraw datę ostatecznego załatwienia sprawy”.

Nieprzekazywanie Wojewodzie W-M informacji o wynikach kontroli zewnętrznych uznaje się za nieprawidłowość, skutkującą naruszeniem art. 55 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Odpowiedzialnym za powstanie nieprawidłowości jest kierownik kontrolowanej jednostki.

Działalność jednostki w powyższym zakresie ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

---

²⁶ Dalej: „Instrukcja kancelaryjna”.

7.2. Kontrole wewnętrzne:

Zgodnie z § 28 ust. 1 pkt 2 Regulaminu organizacyjnego WIOŚ, sposób prowadzenia oraz zakres kontroli wewnętrznej określa Wojewódzki Inspektor w Regulaminie Kontroli Wewnętrznej.

Zarządzeniem wewnętrznym Nr 4/2023 W-M Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z 30.06.2023 r. w sprawie prowadzenia kontroli wewnętrznej w WIOŚ w Olsztynie wprowadzona została „Instrukcja wykonywania kontroli wewnętrznych w WIOŚ w Olsztynie”, stanowiąca załącznik do zarządzenia²⁷.

[Akta kontroli: poz. 36, 40, 98 i 109]

Z informacji Wojewódzkiego Inspektora wynika, że cyt.: „(...) do czasu wydania zarządzenia nr 4/2023 z dnia 30.06.2023 r. w sprawie kontroli wewnętrznej było wprowadzone stare i mało precyzyjne zarządzenie nr 10 W-M WIOŚ z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie ustalenia regulaminu kontroli wewnętrznej w WIOŚ w Olsztynie wraz z planem kontroli z 20 czerwca 2008 r., ale dotyczące tylko kontroli Wydziału Budżetu i Finansów oraz Wydziału Administracyjno-Technicznego. Nie ma żadnych dokumentów potwierdzających przeprowadzenie takich kontroli wewnętrznych na przełomie 2008-2022 roku. Dlatego też w 2023 roku wprowadzono nowe zarządzenie wewnętrzne nr 4/2023 W-M WIOŚ z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie prowadzenia kontroli wewnętrznej w Wojewódzkiej Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie, które szczegółowo opisuje mechanizm przeprowadzenia takich kontroli w jednostce”.

[Akta kontroli: poz. 41-67]

Celem Instrukcji jest opis postępowania przy wykonywaniu kontroli wewnętrznej, jako oceny działalności Inspektoratu dokonywanej na bieżąco i na podstawie stanu faktycznego, przy zastosowaniu sprawnej organizacji i przyjęciu jednolitych zasad. Instrukcja przedstawia rodzaje i zakresy kontroli, sposoby jej przeprowadzania i dokumentowania.

Załącznikiem do Instrukcji są wzory: powołania zespołu do przeprowadzenia kontroli, zawiadomienia i protokołu z kontroli wewnętrznej.

Kontrole wewnętrzne są odnotowywane przez kontrolera w książce kontroli wewnętrznych, znajdującej się w komórce kadrowej.

Z przebiegu kontroli następnej, sprawdzającej sporządza się protokół, który podpisuje kontroler i kontrolowany. Nadzór nad prawidłowością przeprowadzania kontroli wewnętrznej *następnej, sprawdzającej* (działania polegające na badaniu przez kontrolującego w odpowiednich dokumentach- faktury, projekty pism, zamówienia, umowy i inne dokumenty – czynności dokonanych przez komórkę merytoryczną lub badania stanu

---

²⁷ Dalej: „Instrukcja”.

faktycznego - pkt 1.3. Instrukcji), sprawuje koordynator ds. kontroli wewnętrznej - Z-ca Wojewódzkiego Inspektora lub inna osoba wyznaczona przez Wojewódzkiego Inspektora.

Koordynator ds. kontroli na podstawie wyników analizy wcześniejszych kontroli, skarg i wniosków, czynników ryzyka, mających wpływ na działalność Inspektoratu planuje kontrole wewnętrzne i opracowuje plan kontroli.

Przedłożone kontrolującym plany kontroli wewnętrznych na 2023 i 2024 r. zatwierdzone przez Wojewódzkiego Inspektora 15.09.2023r. zawierały następujące pozycje: okres objęty kontrolą, zakres kontroli i uwagi. W uwagach wskazano termin rozpoczęcia kontroli. W planach nie wyszczególniono komórek organizacyjnych WIOŚ objętych kontrolą. Ponadto, do planu kontroli wewnętrznych na 2023 r. wpisano kontrole, które zgodnie z zawiadomieniami o kontroli z dnia 30.06.2023 r. były kontrolami pozaplanowymi. Na powyższe kwestie zwrócono uwagę Wojewódzkiemu Inspektorowi w trakcie kontroli.

Pismami z dnia 30.06.2023 r. Wojewódzki Inspektor powołał 3 zespoły, tj.:

- 1) do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej nr 1/2023 w Wydziale Inspekcji WIOŚ w Olsztynie,
- 2) do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej nr 2/2023 w Dziale Inspekcji Delegatury WIOŚ w Elblągu,
- 3) do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej nr 3/2023 w Dziale Inspekcji Delegatury WIOŚ w Giżycku.

Zakres kontroli we wszystkich komórkach organizacyjnych był jednakowy, tj.:

1. Realizacja harmonogramu wyjazdów i prawidłowego wykorzystania pojazdów w okresie 01.04.-30.06.2023 r.
2. Realizacja planu kontroli; weryfikacja przeprowadzonych działań kontrolnych – 5 kontroli interwencyjnych oraz 5 kontroli planowych; terminowość załatwiania skarg i wniosków; sporządzania dokumentacji kontrolnej i pokontrolnej; prawidłowość wprowadzania danych do systemu ISK, w okresie 01.01.-30.06.2023 r

Kontrola wewnętrzna w Wydziale Inspekcji WIOŚ w Olsztynie została przeprowadzona przez inspektorów z Delegatury WIOŚ w Elblągu, w Dziale Inspekcji Delegatury WIOŚ w Elblągu - przez inspektorów z Delegatury WIOŚ w Giżycku, a w Dziale Inspekcji Delegatury WIOŚ w Giżycku - przez inspektorów WIOŚ w Olsztynie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, m.in. następujące nieprawidłowości:

- 1) W zakresie realizacji harmonogramu wyjazdów i prawidłowego wykorzystania pojazdów:
  - niewpisywanie na bieżąco wyjazdów do tygodniowego planu wyjazdów,

Strona 44 z 85

- brak uwzględnienia wyjazdów w harmonogramie kontroli,
- rozbieżności danych zawartych w kartach pracy pojazdów, a w systemie GPS Webfleet,
- wykorzystywanie pojazdów służbowych do celów prywatnych w czasie pracy,
- nieprecyzyjne wypełnianie kart pracy pojazdów w zakresie godzin odjazdu/przyjazdu, dat wyjazdu oraz trasy przejazdu,
- wykonywanie nieuzasadnionych nadgodzin,
- uogólnianie tras przejazdów w kartach pracy pojazdów z pominięciem wszystkich postojów związanych z wykonywaniem czynności służbowych,
- niewpisanie dokładnych miejscowości docelowych wyjazdu a jedną większą miejscowość w okolicy,
- różnice w przebiegu samochodu wpisanego w kartę kontroli pracy oraz tego który odnotowuje aplikacja.

2) W zakresie przeprowadzonych kontroli WIOŚ:

- brak danych w systemie ISWK dotyczących zakładki PZKŚ, dat pobytu w zakładzie, rejestracji podmiotu(CEIDG/KRS), daty rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- brak informacji o podstawach prawnych ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Prawa Przedsiębiorców, dat rozpoczęcia kontroli, dat wystawienia upoważnień do kontroli,
- brak adnotacji przedsiębiorstwa na dokumencie, będącym oświadczeniem o jego wielkości ,
- niezgodność sygnatur protokołów kontroli z obowiązującą instrukcją kancelaryjną,
- nieterminowe rozpatrzenie wniosku o interwencję (brak pism dot. przedłużenia terminu do rozpatrzenia sprawy),
- różnice pomiędzy treścią protokołów - skanu podpisanego protokołu kontroli oraz treści zamieszczonej w systemie ISWK; w dacie zakończenia kontroli w systemie ISWK i w protokole kontroli, rodzaju kontroli (zamiast problemowa, w systemie ISKW wpisano kompleksowa),
- w protokole kontroli nie zawarto informacji dot. czasu trwania kontroli u mikroprzedsiębiorcy oraz, że w przypadku celu związanego z gospodarką odpadami nie stosuje się przepisów art. 65 ustawy Prawo przedsiębiorców dot. m.in. czasu trwania kontroli,
- brak pieczętek na dokumentacji rozpoczynającej czynności kontrolne (upoważnienie, rodzaju kontroli, oświadczenie przedsiębiorcy, protokół kontroli),
- nieprecyzyjny zapis naruszenia, którego dotyczyła sankcja karna,

- różnice w liczbie naruszeń wskazanych w protokole kontroli oraz w zarządzeniach; nieuwzględnienie naruszeń w zarządzeniach pokontrolnych,
- nieprzeprowadzenie analizy wielokryterialnej,
- w skanie protokołu kontroli zamieszczonym w ISWK nie wskazano celu kontroli, danych zakładu w ISK, rodzaju kontrolowanego przedsiębiorcy,
- w protokole oględzin wspomniano o złożonych płytach azbestowych, jednakże nie stwierdzono w tym zakresie naruszeń,
- brak przypisanej grupy zakładu o danych o zakładzie w ISWK,
- brak sankcji karnej (pouczenie/mandat) za naruszenie za niesporządzenie oraz nieprzedkładanie sprawozdania do marszałka (odpady).
- niewprowadzanie pełnej dokumentacji do systemu ISK (np. brakujące załączniki, brak wystąpienia do organu, brak zarządzeń pokontrolnych),
- nieuwzględnienie w zarządzeniu pokontrolnym pkt o stwierdzonym naruszeniu dotyczącym braku pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza, nieterminowa odpowiedź do skarżącego.

Szczegółowe ustalenia z kontroli wewnętrznej oraz wnioski końcowe zostały zawarte w protokołach kontroli, tj. z kontroli przeprowadzonej w Wydziale Inspekcji WIOŚ w Olsztynie - w Protokole kontroli wewnętrznej nr 1/2023 z dnia 08.09.2023 r.; z kontroli w Dziale Inspekcji Delegatury WIOŚ w Elblągu - w Protokole kontroli wewnętrznej nr 2/2023 i z kontroli wewnętrznej w Dziale Inspekcji Delegatury WIOŚ w Giżycku - w Protokole kontroli wewnętrznej nr 3/2023 z dnia 08.09.2023 r.

[Akta kontroli: poz. 98]

Wnioski końcowe wynikające z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych w zakresie realizacji harmonogramu wyjazdów i prawidłowego wykorzystania pojazdów w okresie 01.04.-30.06.2023 r. oraz z zakresu przeprowadzonych kontroli WIOŚ w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. omówione zostały na spotkaniu w dniu 8.09.2023 r. Wojewódzkiego Inspektora z przedstawicielami Delegatury Giżycko i Delegatury Elbląg oraz WIOŚ w Olsztynie.

Podczas spotkania omówiono stwierdzone naruszenia, w oparciu o które ustalono następujące zalecenia:

1. Prowadzić tygodniowy plan wyjazdów w formie formalnego dokumentu akceptowanego przez kierownika jednostki.
2. Rzetelnie wpisywać wyjazdy w harmonogram- nazwy zakładów wraz z adresami, pamiętać o wykreśleniu wyjazdów, które się nie odbyły oraz o bieżącym dopisywaniu

zmian dotyczących np. zamiany pojazdu, dodaniu nieplanowanego wyjazdu na kontrolę.

3. Wpisywać w karty kontroli drogowej czynności, takie jak: tankowanie oraz wizyty na myjni, przeglądy serwisowe i naprawy pojazdów w warsztacie, tego typu wpisy warto umieścić też w harmonogramie.
4. Precyzyjnie wypełniać karty pracy pojazdów w zakresie: godzin odjazdu/przyjazdu, dat wyjazdu oraz trasy przejazdu, z uwzględnieniem wszystkich miejsc docelowych.
5. Uzupełniać w systemie ISK na bieżąco informacje, dot. m.in. analizy wielokryterialnej, dodawać wystąpienia, stosować właściwe sygnatury kontroli zgodnie z instrukcją kancelaryjną, PZKS, podawać wszystkie daty pobytu w zakładzie, daty rejestracji podmiotu (CEIDG/KRS), daty rozpoczęcia działalności gospodarczej, załączniki, zarządzenia pokontrolne.
6. Wpisywać w protokoły kontroli informacje o podstawach prawnych ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Prawa Przedsiębiorców, dat rozpoczęcia kontroli, dat wystawienia upoważnień do kontroli.
7. Terminowo rozpatrywać wnioski o interwencję (stosować pisma dot. przedłużenia terminu do rozpatrzenia spraw).
8. Nie wpisywać zawyżonego czasu powrotu z kontroli pojazdu służbowego, skutkującego bezpodstawnym wykazaniem nadgodzin czasu pracy.
9. Wykorzystywać pojazdy służbowe tylko do celów służbowych.
10. Zwiększyć nadzór nad pracownikiem w celu dostosowania się do powyższych zaleceń.

[Akta kontroli: poz. 36, 40, 98 i 109]

Działania Wojewódzkiego Inspektora w powyższym zakresie ocenia się **pozytywnie**.

W Planie kontroli wewnętrznych WIOŚ na 2023 r. zostało ujęte również zadanie: Przestrzeganie zarządzeń wewnętrznych Wojewódzkiego Inspektora – z planowanym terminem rozpoczęcia – październik 2023 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem Wojewódzkiego Inspektora, cyt.: „(...) kontrola wewnętrzna w zakresie przestrzegania zarządzeń wewnętrznych W-M WIOŚ, która została zaplanowana w ostatnim kwartale 2023 r. i miała rozpocząć się w miesiącu październiku, nie została przeprowadzona ze względu na nieobecność w pracy od 15 września 2023 r. do dnia dzisiejszego, tj. 23.02.2024 r. koordynatora ds. kontroli wewnętrznej - Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora. Wobec powyższego ww. kontrola wewnętrzna została przełożona na I kwartał 2024 r. (...) w miesiącu marcu 2024 r. zostanie przez Wojewódzkiego Inspektora wyznaczona nowa osoba w zastępstwie (...) – koordynatora ds. kontroli wewnętrznej, która będzie nadzorowała pracę zespołów powołanych do przeprowadzenia

Strona 47 z 85

kontroli wewnętrznej w zakresie przestrzegania zarządzeń wewnętrznych W-M WIOŚ”.

[Akta kontroli: poz. 100]

Nie zgłasza się uwag w powyższym zakresie.

II. Realizacja zadań z zakresu kadr i zarządzania zasobami ludzkimi

1. W zakresie zgodności procedury przeprowadzania naborów kandydatów do służby cywilnej z wymogami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 1691)

1.1. W 2023 roku przeprowadzono 5 naborów kandydatów do służby cywilnej. Do próby wybrano 3 nabory: z ogłoszenia o naborze nr 124552/08.08.2023 r. na stanowisko młodszego specjalisty, 129266/30.10.2023 r. na stanowisko młodszego specjalisty oraz 129276/30.10.2023 r. samodzielnego referenta do spraw administracyjno-technicznych, co stanowiło 60% naborów.

Liczba nadesłanych ofert do 3 ww. naborów wyniosła 47, z tego 5 ofert uznano za niespełniających kryteriów formalnych. Liczba naborów zakończonych wyłonieniem kandydata wyniosła 3, liczba kandydatów wyłonionych do zatrudnienia wyniosła 5, liczba osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas określony - 4 osoby, 1 osoba zrezygnowała z zatrudnienia, nie skorzystano z możliwości zatrudnienia innego spośród kandydatów z najlepszym wynikiem (art. 33 ustawy o służbie cywilnej).

1.2. W Inspektoracie opracowana została wewnętrzna procedura dotycząca zasad naboru w służbie cywilnej stanowiąca załącznik nr 1 do Zarządzenia Wewnętrznego nr 30/2012 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia standardów zarządzania zasobami ludzkimi w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie co stanowi jeden z elementów do zarządzenia nr 6 Szefa Służby Cywilnej w sprawie standardów ZZL (pkt III.2). W wyżej wymienionej procedurze określono ogólne zasady przeprowadzanych naborów, sposób upowszechniania informacji o wolnych stanowiskach pracy.

Ogłoszenia o naborach upowszechnione były w miejscu powszechnie dostępnym, w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zgodnie z art.28 ustawy o służbie cywilnej.

Ogłoszenia o naborach zawierały treść wymaganą ustawą (art. 28 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej). Wymagania związane ze stanowiskiem pracy oraz zakres zadań wykonywanych na stanowisku pracy były zgodne z opisem danego stanowiska pracy. Wskazano również, które z wymagań są niezbędne, a które dodatkowe (art.28 ust. 2a ustawy o służbie cywilnej).

Terminy do składania dokumentów, określonych we wszystkich sprawdzanych ogłoszeniach o naborach zostały wskazane prawidłowo (art. 28 ust.3 ustawy o służbie cywilnej).

Dla każdego z analizowanych naborów powołano komisję, w której skład wchodził kierownik komórki organizacyjnej, do której dokonywany jest nabór, zgodnie z przyjętą procedurą wewnętrzną. Komisja rozpatrywała jedynie oferty spełniające kryteria i wymagania określone w ogłoszeniu o naborze. Na podstawie wewnętrznej procedury Pracownik kadr dokonywał oceny poprawności merytorycznej oraz formalnej oferty z danymi zamieszczonymi w ogłoszeniu o naborze.

Z przeprowadzonych naborów sporządzono protokoły.

Kandydaci spełniający wymagania niezbędne informowani byli telefonicznie lub e-mailowo o terminie kolejnego etapu naboru.

Etap testu oraz rozmowy kwalifikacyjnej na stanowisko pracy, którego miejsce wykonywania pracy znajdowało się w Delegaturze w Giżycku, odbywał się poza siedzibą Urzędu w Olsztynie i przeprowadzany był na miejscu w danej Delegaturze, której dotyczyło stanowisko pracy.

Do protokołów z przeprowadzonych naborów dołączane były tabele z punktacją każdego z kandydatów uczestniczącego w procesie naboru. Każdy etap naboru był punktowany. Kandydaci otrzymywali po 1 punkcie za spełnienie każdego z wymagań niezbędnych (za każdy dostarczony niezbędny dokument i oświadczenie, za wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe – jeśli było wymagane) oraz od 0 do 5 punktów za wymagania dodatkowe w zakresie wykształcenia. Maksymalną ilość punktów kandydat otrzymywał za posiadanie wykształcenia wskazanego w punkcie 13 opisu stanowiska, czyli ochrona środowiska lub inżynieria środowiska, natomiast za kierunki pokrewne przyznawane jest od 1 do 4 punktów w zależności od tego, jak dane wykształcenie było zbliżone do ochrony środowiska. Nie zostały określone jednoznaczne zasady punktowania wykształcenia pokrewnego do ochrony środowiska, w trakcie weryfikacji dokumentów, komisja uznaniowo punktowała wykształcenie pokrewne do Ochrony Środowiska. 0 punktów otrzymywał kandydat posiadający wykształcenie niezwiązane z Ochroną Środowiska. Kolejne punkty przyznawane

Strona 49 z 85

były za ilość punktów osiągniętych przez kandydata na teście wiedzy, który odbywał się w formie papierowej oraz/lub podczas rozmowy kwalifikacyjnej.

1.2. Stwierdzone uchybienia w zakresie kontrolowanego obszaru polegały na:

- a) braku uzyskania zgody na zatrudnienie osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej Kierownik jednostki, upowszechniając informacje o wolnych stanowiskach pracy, wskazuje, za zgodą Szefa Służby Cywilnej, stanowiska, o które, poza obywatelami polskimi, mogą ubiegać się obywatele Unii Europejskiej oraz obywatele innych państw, którym na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa wspólnotowego przysługuje prawo podjęcia zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W trakcie kontroli stwierdzono brak uzyskania takiej zgody w przypadku naboru nr 129276/30.10.2023 na stanowisko samodzielnego referenta ds. administracyjno-technicznych.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„W dokumentacji dotyczącej naboru z ogłoszenia 129276/30.10./2023 nie ma zgody Szefa Służby Cywilnej na zatrudnienie cudzoziemca, ponieważ WIOŚ w Olsztynie nie wystąpił z pismem o taką zgodę. Podyktowane było to charakterem i specyfiką pracy w Inspekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, ponieważ od 2019 r. jednym z głównych zadań inspekcji jest walka z „szarą strefą” związaną z gospodarką odpadami. Od 2021 roku w każdej jednostce WIOŚ w Polsce działa w obrębie Wydziałów Inspekcji Grupa Interwencyjno-Wyjazdowa, tzw. Grupa Zadaniowa, której celem jest podejmowanie działań kontrolnych w ramach art. 10b ustawy o inspekcji ochrony środowiska. W związku z powyższym, WIOŚ w Olsztynie nie wystąpił o zgodę na zatrudnienie cudzoziemca na stanowisko samodzielnego referenta. Należy nadmienić, że dostęp do danych wrażliwych gospodarczych związanych z zadaniami wykonywanymi przez WIOŚ (przeciwdziałanie przestępczości środowiskowej, zwalczanie „szarej strefy”, tajemnica przedsiębiorcy itp.) czyli dostęp do tych samych danych co posiadają Inspektorzy WIOŚ (którzy muszą być obywatelami polskim) było powodem nie występowania do Szefa Służby Cywilnej o zgodę na zatrudnienie cudzoziemca. Informuję, że przy następnym naborze na samodzielnego referenta, WIOŚ w Olsztynie wystąpi o ww. zgodę.”*

Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego może zostać zatrudniona na stanowisku pracy, na którym wykonywana praca nie polega na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej i funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa, jeżeli jej znajomość języka polskiego została potwierdzona dokumentem określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających znajomość języka

Strona **50** z **85**

polskiego przez osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej (Dz.U. z 2009 r. nr 64, poz. 539). Praca na stanowisku samodzielnego referenta nie polega na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej, a co za tym idzie, na ww. stanowisko może zostać zatrudniona osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego. Osoba odpowiedzialna: Wojewódzki Inspektor.

b) nieprawidłowo sporządzanych protokołach z przeprowadzonych naborów.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej protokół powinien zawierać określenie stanowiska pracy, na które był przeprowadzany nabór, liczbę kandydatów oraz imiona, nazwiska i miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego nie więcej niż pięciu najlepszych kandydatów wraz ze wskazaniem kandydatów niepełnosprawnych o ile do przeprowadzanego naboru stosuje się przepis art. 29a ust. 2, kierownikowi jednostki. W przypadku analizowanych naborów stwierdzono, że na każdym protokole naboru wskazane zostały imiona i nazwiska wszystkich osób spełniających wymagania niezbędne.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: „(..) Komisje rekrutacyjne podjęły decyzję o przedstawieniu więcej niż pięciu kandydatów, ponieważ Kierowano się przy tym sprawiedliwym i obiektywnym prowadzeniem postępowania rekrutacyjnego. W uwagi na wątpliwości członków komisji co do kompetencji wyłonionych kandydatów w celu wyboru najlepszej kandydatury podjęto decyzję o przedstawieniu więcej niż 5 kandydatów.”

Mając na uwadze powyższe oraz biorąc pod uwagę, że wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w urzędzie wynosił mniej niż 6%, co oznacza, że pierwszeństwo w zatrudnieniu przysługiwało osobie niepełnosprawnej, zgodnie z art. 28 ust. 2b oraz art. 29a ust.2 ustawy o służbie cywilnej. Do naboru z ogłoszenia nr 124552/08.08.2023 r. zgłosiły się 2 osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. W związku z przedstawieniem protokołu z listą wszystkich kandydatów, w tym osób niepełnosprawnych, Wojewódzkiej Inspektor Ochrony Środowiska pierwszeństwo w zatrudnieniu winny mieć osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Gdyby jednak kierowano się przepisem prawa i wyznaczono 5 najlepszych kandydatów, osoby z orzeczoną niepełnosprawnością nie zakwalifikowałyby się do najlepszych kandydatów ze względu na niewystarczającą liczbę uzyskanych punktów. Osoba odpowiedzialna: członkowie komisji rekrutacyjnych.

1.3. W powyższym obszarze stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zakwalifikowaniu do kolejnego etapu naboru z ogłoszenia nr 129276/30.10.2023 Kandydata nr 4, który nie

spełnił jednego z wymogów niezbędnych zawartych w ogłoszeniu w kwestii dotyczącej co najmniej 6 miesięcznego doświadczenia zawodowego.

Na podstawie przedstawionych w ofercie kserokopii dokumentów, tj. umów zleceń zawartych: od 4 sierpnia 2017 r. do 31 października 2017 r., od 1 listopada 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz od 1 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2018 r., kandydat posiadał 5 miesięcy i 28 dni doświadczenia zawodowego. Do oferty dołączono również kopię umowy o staż zawartej z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku na okres od 4 maja 2017 r. do 2 sierpnia 2017 r. Umowa o staż nie jest dokumentem potwierdzającym doświadczenie zawodowe.

W powyższej kwestii wyjaśnienia złożył Inspektor Wojewódzki, cyt.: *„Do potwierdzenia okresu doświadczenia zawodowego wzięto również kopię umowy o staż (od 04 maja 2017 r. do 03 sierpnia 2017 r.), ze względu na bardzo małą różnicę między wymaganym okresem doświadczenia a zaliczonym okresem z umów zleceń (wymagane 6 miesięcy) oraz informację o odbytym stażu, która zawarta była w liście motywacyjnym. Na tej podstawie podjęto decyzję o zakwalifikowaniu [...] do dalszego etapu naboru. Należy jednak zauważyć, że ww. kandydat nie został wybrany podczas naboru i nie został z [...] zawarty stosunek pracy.”*

Doświadczenie zawodowe jest to doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia działalności gospodarczej, wolontariatu, stażu, praktyki, aplikacji. Staż to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą zgodnie z art. 2 ust 1 pkt 34 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735). Zaznaczyć należy w tym miejscu, że umowa o staż nie stanowi dokumentu potwierdzającego odbycie stażu, jest jedynie dokumentem potwierdzającym że strony dogadały się do co warunków odbywania stażu. Nie ma gwarancji, że stażysta po podpisaniu umowy kontynuuje staż, czy przerwał go jeszcze w tym samym dniu. Informacja zawarta w liście motywacyjnym kandydata, również nie stanowi potwierdzenia odbycia stażu. Dokumentem potwierdzającym jest zaświadczenie o odbyciu stażu, które Starosta wydaje bezrobotnemu po ukończeniu stażu zgodnie z art. 53 ust. 5 ww. ustawy. Osoba odpowiedzialna: pracownik Kadr zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty do spraw kadr i szkoleń

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

[Akta kontroli: poz. 1k-9k]

2. W zakresie poprawności prowadzenia akt osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie

Strona 52 z 85

dokumentacji pracowniczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2369), Kodeksem pracy oraz ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 1691)

2.1. Według stanu zatrudnienia wykazanego przez Wojewódzkiego Inspektora na dzień 31 grudnia 2023 r. w jednostce zatrudnionych było 85 osób, w tym 77 osób stanowiących Korpus Służby Cywilnej oraz 8 osób niebędących pracownikami Korpusu Służby Cywilnej.

Do próby wybrano 13 teczek z aktami osobowymi, co stanowiło ok. 15% zatrudnionych pracowników.

Akta osobowe przechowywane były w szafach biurowych zamykanych na klucz. Prowadzone były w wersji papierowej, oddzielnie dla każdego pracownika. Składały się z 5 części. Oświadczenia lub dokumenty znajdujące się w poszczególnych częściach akt osobowych pracownika przechowywane były w porządku chronologicznym oraz ponumerowane, a każda z części akt osobowych zawierała wykaz znajdujących się w niej oświadczeń lub dokumentów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2369). Akta osobowe prowadzone w sposób staranny.

Umowy o pracę zawarte zostały poprawnie. Zawierały wszystkie niezbędne elementy zgodnie z art. 29 § 1 Kodeksu pracy. Pierwsze umowy dla członków Korpusu Służby Cywilnej zawierane były na okres 12 miesięcy zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej.

Informacja o warunkach zatrudnienia na podstawie art. 29 § 3 Kodeksu pracy została przekazana pracownikom w terminie 7 dni. W 12 przypadkach wystawiona była poprawnie. W jednym przypadku pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku Kierowcy 1 został wyznaczony błędny termin okresu wypowiedzenia, w trakcie kontroli informacja została poprawiona.

2.2. Stwierdzone uchybienia w zakresie kontrolowanego obszaru, polegały na:

- a) nieuzupełnieniu akt osobowych o dokumentację dotyczącą przyznanych pracownikowi nagród/nagród specjalnych.

W listopadzie 2023 r. na podstawie Protokołu z 19 października 2023 r. pracownikom WIOŚ przyznane zostały nagrody i nagrody specjalne z tytułu obchodów Światowych Dni Środowiska oraz w grudniu 2023 r. na podstawie protokołu z 5 grudnia 2023 r. dotyczącego rozdysponowania funduszu osobowego na nagrody uznaniowe dla pracowników WIOŚ. Nagrody przyznane zostały na podstawie wniosków skierowanych do Wojewódzkiego Inspektora. Wnioski zawierały uzasadnienie przyznanych nagród, ich wysokość oraz zgodę na przyznanie nagród. Wnioski podpisane były pod ww. Protokoły i przechowywane były u Głównej księgowej zamiast w aktach osobowych pracowników.

Strona 53 z 85

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Dokumenty potwierdzające przyznanie nagrody były podpisane pod protokół zbiorczy z rozdysponowania nagród pracownikom inspektoratu.”*

Zgodnie z art. 105 Kodeksu pracy odpis zawiadomienia o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia składa się do akt osobowych pracownika. Osoba odpowiedzialna: pracownik kadr- zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty do spraw kadr i szkoleń.

- b) przechowywaniu w aktach osobowych pracowników danych zawierających numer i serię dowodu osobistego pracownika.

W aktach osobowych w części A przechowywany był kwestionariusz osoby ubiegającej się o zatrudnienie oraz w części B kwestionariusz osobowy pracownika. Na obu tych kwestionariuszach umieszczona została informacja o numerze i serii dowodu osobistego.

W powyższej kwestii wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Kandydaci do zatrudnienia i pracownicy dostają do wypełnienia kwestionariusz osoby. Stosowany wzór kwestionariusza nie został zaktualizowany do obecnych wymogów. Inspektorat w żaden sposób nie korzysta z tych informacji. Stanowią one jedynie zasób danych osobowych kandydatów i pracowników. Kwestionariusz zostanie niezwłocznie zaktualizowany do obecnie obowiązujących przepisów, m.in. poprzez usunięcie pozycji dotyczącej serii i numeru dowodu osobistego.”*

Według art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane. Przechowywanie zbędnych danych osobowych stanowi naruszenie zasady minimalizmu danych. Poprzednio obowiązujące rozporządzenie MPiPS z 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 894), straciło moc z dniem 31.12.2018 r., a z nim przestał obowiązywać wzór kwestionariusza osobowe zawierający dane dotyczące dowodu osobistego. Pracodawcy może zbierać dane osobowe kandydatów do pracy i pracowników w formie kwestionariuszy na podstawie art. 22¹ Kodeksu pracy. Z przepisu tego wynika, że pracodawca ma prawo żądać:

- od osoby ubiegającej się o zatrudnienie – podania danych osobowych obejmujących: imię (imiona) i nazwisko, imiona rodziców, datę urodzenia,

miejsce zamieszkania (adres do korespondencji), wykształcenie i przebieg dotychczasowego zatrudnienia,

- od pracownika – podania także: innych danych osobowych pracownika, a także imion i nazwisk oraz dat urodzenia dzieci pracownika (jeżeli podanie takich danych jest konieczne ze względu na korzystanie przez pracownika ze szczególnych uprawnień przewidzianych w prawie pracy), numeru PESEL pracownika (nadanego przez Rządowe Centrum Informatyczne Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności – RCI PESEL) oraz numeru rachunku płatniczego (jeżeli pracownik nie złożył wniosku o wypłatę wynagrodzenia do rąk własnych).

Osoba odpowiedzialna: pracownik kadr zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty do spraw kadr i szkoleń.

- c) wnioskowaniu przez pracownika o zawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Z 13 kontrolowanych akt osobowych pracowników w 6 aktach osobowych przechowywany był napisany przez pracownika wniosek o zawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony skierowany do Wojewódzkiego Inspektora.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Jeżeli ocena pracownika pozwala na podpisanie z nim umowy o pracę na czas nieokreślony, wówczas przeprowadzana jest rozmowa pomiędzy pracownikiem a jego przełożonym. W wyniku rozmowy pracownik deklaruje chęć podpisania umowy na czas nieokreślony, co potwierdza pismem kierowanym do WI za pośrednictwem przełożonego. Przełożony przychylając się do deklaracji pracownika sporządza opinię, co dopiero łącznie przedkładane jest do WI jako wniosek o podpisanie z pracownikiem umowy na czas nieokreślony.”*

Pierwsza umowa w służbie cywilnej zawierana jest z pracownikiem na okres 12 miesięcy zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej. Po uzyskaniu pozytywnej i oceny w służbie cywilnej przez pracownika, na podstawie art. 38 ust. 2 pkt. 1) ustawy o służbie cywilnej, kierujący komórką organizacyjną wnioskuje do kierownika jednostki o zawarcie z pracownikiem umowy o pracę na czas nieokreślony. Jednostka nie ma wewnętrznych regulacji dotyczących procedury zawierania umów o pracę na czas nieokreślony. Osoba odpowiedzialna: Wojewódzki Inspektor.

2.3. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie kontrolowanego obszaru polegały na błędnym naliczaniu stażu pracowniczego, tj.:

- a) w przypadku dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku Specjalisty 3 oraz Kierownika Działu Inspekcji 2 staż pracy w gospodarstwie rolnym został wyliczony na

podstawie Zaświadczenia KRUS. W przypadku pracownika na stanowisku Specjalisty 3 na podstawie tego zaświadczenia do stażu pracowniczego doliczono 20 lat 9 miesięcy i 12 dni od dnia zatrudnienia, tj. od 10 czerwca 2019 r. Z kolei pracownikowi na stanowisku Kierownika Działu Inspekcji 2 doliczono 2 lata 3 miesiące i 12 dni od dnia zatrudnienia, tj. od 1 listopada 2020 r. Na podstawie zaświadczeń KRUS pracownikom wypłacona została nagroda jubileuszowa w 2023 r. oraz dodatek stażowy od początku zatrudnienia.

Zgodnie z art.3 ustawy z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy właściwy urząd gminy na wniosek osoby zainteresowanej jest obowiązany stwierdzić, zgodnie z art. 1, okresy jej pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym, wydając stosowne zaświadczenie w celu przedłożenia w zakładzie pracy. Jeżeli właściwy urząd gminy nie dysponuje dokumentami uzasadniającymi wydanie zaświadczenia o pracy zainteresowanej osoby w indywidualnym gospodarstwie rolnym, okresy te mogą być udowodnione zeznaniami co najmniej dwóch świadków zamieszkujących w tym czasie na terenie, na którym jest położone to gospodarstwo rolne (art. 3 ww. ustawy). Zaświadczenie z KRUS nie jest dokumentem potwierdzającym staż pracy w gospodarstwie rolnym. Zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 grudnia 2018 r. I OSK 1538/18 w sprawie wydania zaświadczenia o pracy zainteresowanej osoby w indywidualnym gospodarstwie rolnym Sąd wskazał, że sama okoliczność ponoszenia opłat z tytułu składek na ubezpieczenie, nie stanowi dowodu prowadzenia gospodarstwa, a jedynie może wiązać się z samym byciem właścicielem gospodarstwa i pozostaje w oderwaniu od faktu ewentualnego prowadzenia.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Staż pracy na gospodarstwie rolnym Pani (...) – kierownika Działu Inspekcji oraz Pani (...) – specjalisty, został potwierdzony zaświadczeniem z KRUS. Po uzyskaniu informacji o tym, że zaświadczenie z KRUS nie jest wystarczającym dokumentem do potwierdzenia pracy na gospodarstwie rolnym, Pani [...] dostarczyła pismo z Urzędu Gminy potwierdzające pracę na gospodarstwie rolnym. Pani [...] dostarczyła pismo z Urzędu Gminy, w którym ustalono, że w ewidencjach, rejestrach podatkowych, karcie ewidencyjnej wymiaru i poboru składki na fundusz ubezpieczenia społecznego rolników i danych będących w posiadaniu Gminy Miłoradz brak było informacji koniecznych do wydania zaświadczenia. Jednakże w ww. piśmie Wójt Gminy Miłoradz nadmienił, iż zgodnie z art. 3 ust 3 z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy (Dz. U. z 1990 Nr 54, poz. 310), okresy pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym mogą być udowodnione zeznaniami co najmniej dwóch świadków zamieszkujących w tym okresie na terenie, na*

Strona 56 z 85

którym jest położone to gospodarstwo rolne. W związku z powyższym Pani [...] dostarczyła dokumenty ERP-8 dotyczące zeznań dwóch świadków w sprawie udowodnienia okresu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym. Zeznania dwóch świadków zamieszkujących w tym okresie na terenie, na którym jest położone to gospodarstwo rolne zostały potwierdzone przez Urząd Gminy Miłoradz - powyższe dokumenty przekazano Kontrolującym."

Dokumenty potwierdzające staż zostały dostarczone do jednostki w trakcie trwania kontroli. Pracownik na stanowisku Specjalisty 3 dostarczył Zaświadczenie z Urzędu Gminy Rychliki wydane 9 lutego 2024 r. potwierdzające prowadzenie gospodarstwa rolnego. Pracownik na stanowisku Kierownika Działu Inspekcji 2 przedłożył Pracodawcy Zaświadczenie z Urzędu Gminy Miłoradz z 7 lutego 2024 r., z postanowieniem o odmowie wydania zaświadczenia w sprawie pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym, w związku z tym pracownik 14 lutego 2024 r. przedłożył na druku ERP-8 Zeznania dwóch świadków, których własnoręczność podpisów potwierdził pracownik Urzędu Gminy Miłoradz. Osoba odpowiedzialna: pracownik kadr - zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty do spraw kadr i szkoleń.

- b) niezaliczenie do stażu pracy studiów doktoranckich pracownika na stanowisku Kierownika Działu Inspekcji 2.

Zgodnie z art. 208 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742) Doktorantowi, który uzyskał stopień naukowy w wyniku ukończenia szkoły doktorskiej, okres kształcenia w tej szkole, nie dłuższy niż 4 lata, zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Biorąc pod uwagę wskazany okres ukończenia studiów, należy dodatkowo uwzględnić przepisy art. 198 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669).

W powyższej kwestii wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Okres kształcenia w szkole doktorskiej był zawsze zaliczany na wniosek pracownika, który do wniosku dołączał zaświadczenie o odbyciu studiów doktorskich z uwzględnionym okresem, w którym te studia się odbywały. W przypadku Pani (...) okres kształcenia nie został zaliczony do stażu pracy ze względu na brak ww. wniosku oraz zaświadczenia z uczelni potwierdzającej okres – daty odbycia studiów doktoranckich oraz formę odbycia ww. studiów – dzienne, zaoczne lub eksternistyczne. Tym bardziej, że w tamtych okresach kształcenia na uczelniach można było zrobić doktorat eksternistycznie (pracownik (...) uzyskała doktorat w 2005 r.). Należy zauważyć, że Pani (...) w tym okresie prowadziła również gospodarstwo rolne i na jej wniosek został zaliczony okres od 04.10.2003 do 15.01.2006 do stażu pracy. Pani (...) dostarczyła do Kadr jedynie kopię dyplomu*

uzyskania tytułu doktora, bez podania dokładnych dat rozpoczęcia i zakończenia doktoratu. Wobec powyższego z powodu braku informacji o dokładnym okresie, w którym studia doktorskie się odbyły, tym bardziej, że w tym okresie też prowadziła gospodarstwo rolne, nie zaliczono do stażu pracy okres „studiów” doktoranckich, bo trudno jest ustalić jaki ma być to dokładny okres.

Informujemy, że po dostarczeniu zaświadczenia przez Panią (...) wystawionego przez uczelnię, która potwierdzi dokładny okres odbycia „studiów” doktoranckich, staż pracy pracownikowi zostanie dokładnie przeanalizowany i przeliczony w celu poprawnego wprowadzenia do programu kadrowego PROGMAN.”

Okres studiów jest okresem częściowo równorzędnym z okresem pracy na gospodarstwie rolnym i również podlega do zaliczenia stażu. Pracownik nie ma obowiązku wnioskowania o doliczenie okresu studiów doktoranckich, jeśli dostarczył dyplom ukończenia tych studiów w momencie zatrudnienia, a Pracodawca był w ich posiadaniu. Jeśli Pracodawca miał wątpliwości co do okresu jaki powinien zaliczyć do stażu pracy powinien wystąpić do pracownika z prośbą o przedłożenie odpowiedniego zaświadczenia lub oświadczenia pracownika. Osoba odpowiedzialna: pracownik kadr - zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty do spraw kadr i szkoleń.

c) błędne wyliczenie prawa do nagrody jubileuszowej za 40-lecie pracy zawodowej.

Na podstawie art. 91 ustawy o służbie cywilnej, członkowi korpusu służby cywilnej przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej w wysokości uzależnionej od okresów pracy. Do okresów pracy wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeśli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. 11 kwietnia 2023 r. wypłacono nagrodę jubileuszową pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku referenta do spraw administracyjno-technicznych. We wniosku o przyznanie nagrody jubileuszowej z 4 kwietnia 2023 r. staż wyliczono na podstawie tabeli z poszczególnych okresów zatrudnienia, w tym zatrudnienia w Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska - na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony od 4 grudnia 2007 r. Jako datę początkową zatrudnienia we wniosku przyjęto datę zawarcia umowy o pracę, tj. 3 grudnia 2007 r. Ponadto z wyliczeń zawartych we wniosku wynika, że pracownik nabył prawo do nagrody jubileuszowej 14 kwietnia 2023 r., a nie 11 kwietnia 2023 r.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„We wniosku o nagrodę jubileuszową do stażu pracy Pani [...] omyłkowo została podana data zawarcia umowy (3 grudnia 2007 r.) zamiast daty rozpoczęcia pracy w WIOŚ (4 grudnia 2007 r.). Błąd ten zapoczątkowany został już wcześniej i był nieświadomie powielany.*

Na podstawie przedłożonych dokumentów dotyczących stażu pracy, uprawniającego do wypłaty nagrody jubileuszowej Pani [...], przekazano do Wydziału Budżetu i Finansów wniosek z dnia 4 kwietnia 2023 r. o przyznanie i wypłacenie ww. nagrody. Wniosek wskazywał dzień 11 kwietnia 2023 r. jako termin uprawniający do wypłaty nagrody jubileuszowej oraz szczegółowy wykaz zatrudnienia składającego się na 40-letni staż pracy pracownika. Podczas ręcznego wprowadzania danych przez osobę przygotowującą wniosek, został popełniony błąd literowy w pozycji nr 23. Prawidłowy okres pracy w WIOŚ w Olsztynie powinien zostać zapisany od 09.01.2012 do 11.04.2018 r., a nie do 14.04.2018 r.”

Okres zatrudnienia w poz. 23 tabeli z wniosku z 4 kwietnia 2023 r. wynosił 11 lat 3 miesiące i 3 dni licząc od 9 stycznia 2012 r. do 11 kwietnia 2023 r., data 14 kwietnia 2023 r. wynikała z omyłki pisarskiej. Różnica jaka wynika z wypłaty nagrody jubileuszowej a nabycia prawa do nagrody wynosi 1 dzień, pracownik nabył prawo do nagrody jubileuszowej 12 kwietnia 2023 r. Na podstawie § 5 pkt. 1 członek korpusu służby cywilnej nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody, nie wcześniej. Osoba odpowiedzialna: pracownik kadr - zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty do spraw kadr i szkoleń, Naczelnik Wydziału Prawnego oraz Wojewódzki Inspektor.

- d) nieuwzględnienie urlopów bezpłatnych na świadectwach pracy pracownika uprawnionego do nagrody jubileuszowej oraz dodatku stażowego.

Zgodnie z wnioskiem o nagrodę jubileuszową dla pracownika zatrudnionego na stanowisku specjalisty 5 uprawnienie do nagrody jubileuszowej za 25-lecie obliczone zostało na podstawie świadectw pracy z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku (zatrudnienie: 15 września 1997 r. - 31 sierpnia 2006 r.), Świadectwa pracy z Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie (zatrudnienie 15 listopada 2007 r. - 15 maja 2019 r.) w obu tych świadectwach pracy zawarta została informacja, że pracownik korzystał z urlopu bezpłatnego w Powiatowej Stacji [...] dnia 06.05.1998 r., natomiast w Ośrodku Doradztwa [...] w dniach 28-30 listopada 2016 r. łączna liczba dni urlopu bezpłatnego to 4.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: „Okres korzystania z urlopu bezpłatnego (06.05.1998 r. oraz 28-30.11.2016 r.) omyłkowo nie został odliczony od stażu pracy. Błąd ten wynikał z przeoczenia i nie był celowy. Wskazać należy, że zaliczone nieprawidłowo 4 dni urlopu bezpłatnego w przypadku ich prawidłowego wyliczenia uprawniałyby pracownika do przyznania nagrody jubileuszowej w dniu 27 grudnia 2022 r. (25 lat stażu pracy). Mając na uwadze nieznaczny okres, w którym nastąpiło wypłacenie nagrody jubileuszowej w sposób nieprawidłowy, tj. 23 grudnia 2022 r. oraz fakt, że pracownik nie pozostawał

Strona 59 z 85

i nie pozostaje obecnie w okresie wypowiedzenia powoduje, że przeoczenie to zostanie niezwłocznie naprawione i uwzględnione w sposób prawidłowy przy kolejnej nagrodzie jubileuszowej.”

Zgodnie z art. 174 § 2 Kodeksu pracy okres urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, w tym prawa do nagrody jubileuszowej oraz dodatku stażowego. Różnica jaka wynika z wypłaty nagrody jubileuszowej a nabycia prawa do nagrody wynosi 4 dni, pracownik nabył prawo do nagrody jubileuszowej 27 grudnia 2023 r. Nagrodę jubileuszową wypłaca się w dniu nabycia prawa do jej otrzymania zgodnie z § 5 pkt. 1 członek korpusu służby cywilnej nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody. Osoba odpowiedzialna: pracownik kadr - zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty do spraw kadr i szkoleń, Radca prawny 1 oraz Warmińsko-Mazurski Inspektor Ochrony Środowiska.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

[Akta kontroli: poz. 8k - 22k]

3. W zakresie realizacji obowiązku dokonywania ocen w służbie cywilnej

3.1. W Inspektoracie na dzień 31 grudnia 2023 r. zatrudnionych było 77 pracowników korpusu służby cywilnej. Do próby wybrano 12 osób, co stanowi ok.16% pracowników zatrudnionych w korpusie służby cywilnej i 14% ogółu pracowników.

Ze wszystkimi pracownikami zawarto umowę o pracę na czas określony 12 miesięcy, zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej.

Zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej przed przystąpieniem do służby przygotowawczej sporządzana była opinia osoby kierującej komórką organizacyjną, w której zatrudniony jest pracownik. Opinia dotyczyła poziomu przygotowania pracownika do wykonywania obowiązków wynikających z opisu zajmowanego stanowiska pracy. Na podstawie opinii wszyscy pracownicy skierowani zostali do odbycia służby przygotowawczej. W analizowanych aktach osobowych pracowników przechowywane były zaświadczenia o ukończeniu egzaminu ze służby przygotowawczej z wynikiem pozytywnym.

W okresie objętym kontrolą do 31 grudnia 2023 r. pierwszej ocenie w służbie cywilnej podlegało 2 pracowników. Wszystkie osoby miały prawidłowo wyznaczone kryteria oceny, termin na złożenie sprawozdania oraz okres, w którym powinna zostać dokonana pierwsza

Strona **60 z 85**

ocena w służbie cywilnej. Kryteria przedstawiono pracownikom w ciągu 21 dni zgodnie z § 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i sposobu dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej z dnia 23 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1144).

W przypadku 4 osób nie było sporządzonej oceny okresowej ze względu na nieupłynięcie terminu 2 lat od zawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony.

6 osób podlegało ocenie okresowej, 1 osoba otrzymała ocenę powyżej oczekiwań, 4 osoby otrzymały ocenę na poziomie oczekiwań, 1 osoba otrzymała ocenę poniżej poziomu oczekiwań.

W kontrolowanym okresie nie było zatrudnionych osób na podstawie aktu mianowania.

3.2. Stwierdzone uchybienia w zakresie kontrolowanego obszaru, polegały na wyznaczaniu pierwszych kryteriów do oceny okresowej przed zawarciem umowy o pracę na czas nieokreślony lub zapoznaniu pracownika z kryteriami powyżej ustawowego terminu 30 dni od dnia sporządzenia na piśmie poprzedniej oceny lub od dnia zatrudnienia ocenianego na czas nieokreślony.

- a) Pracownikom zatrudnionym na stanowisku specjalisty 5 i 6, specjalisty 33, starszego specjalisty 17 kryteria do oceny okresowej wyznaczone zostały przed zawarciem z nimi umowy o pracę na czas nieokreślony co jest niezgodne z art. 81 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym dopiero pracownik służby cywilnej zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony podlega ocenie okresowej dokonywanej przez bezpośredniego przełożonego.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: „*Kryteria do oceny okresowej dla ww. pracowników określone były wraz z dokonaną pierwszą oceną. Powyższe podyktowane było błędnym założeniem, że pracownicy, którzy otrzymali pozytywną pierwszą ocenę powinni poznać od razu kryteria obowiązkowe i dodatkowe przewidziane w ocenie okresowej. Tytułem wyjaśnienia należy wskazać, że umowy na czas nieokreślony były zawierane w nieodległym przedziale czasowym.*”

Działając na podstawie § 7 pkt 1 rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2016 r. w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej, Oceniający (bezpośredni przełożony) zapoznaje pracownika z kryteriami oraz terminem sporządzenia oceny okresowej w terminie 30 dni od dnia sporządzenia na piśmie poprzedniej oceny lub od dnia zatrudnienia ocenianego na czas nieokreślony.

Strona 61 z 85

W przypadku analizowanych ocen pracowników:

- pracownik zatrudniony na stanowisku specjalisty 5 zatrudniony został na umowę o pracę na czas nieokreślony od 16 maja 2020 r. natomiast bezpośredni przełożony wyznaczył mu kryteria do oceny okresowej 9 marca 2020 r.,
- pracownik zatrudniony na stanowisku specjalisty 6 zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony od 1 lipca 2020 r. natomiast bezpośredni przełożony wyznaczył mu kryteria do oceny okresowej 22 czerwca 2020 r.,
- pracownik zatrudniony na stanowisku specjalisty 33 podpisał umowę o pracę na czas nieokreślony od 1 czerwca 2022 r., zapoznał się z kryteriami do oceny okresowej 17 maja 2022 r.,
- pracownik zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony od 1 sierpnia 2020 r., a kryteria oceny zostały mu wyznaczone 8 maja 2020 r.

b) Pracowników zatrudnionych na stanowisku samodzielnego referenta ds. organizacji, specjalisty 12 oraz radcy prawnego 2 zapoznano z kryteriami oraz terminem sporządzenia oceny okresowej w terminie przekraczającym 30 dni od dnia zatrudnienia pracownika na czas nieokreślony.

- dla pracownika na stanowisku samodzielnego referenta ds. organizacji kryteria wyznaczone zostały 18 października 2021 r., a umowa o pracę na czas nieokreślony obowiązywała od 19 listopada 2019 r.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: „(...) po dokonaniu pierwszej oceny i uzyskaniu przez pracownika pozytywnego wyniku, bezpośredni przełożony przeprowadził rozmowę o możliwości przedłużenia umowy na czas nieokreślony oraz poinformował, że następna ocena będzie już oceną okresową obejmującą takie same kryteria, jak przy pierwszej ocenie, tj.: rzetelność, organizacja pracy i orientacja na osiągnięcie celów, współpraca, komunikacja, wykorzystywanie wiedzy i doskonalenie zawodowe. Ze względu na ustne poinformowanie pracownika o kryteriach, brak jest odrębnego dokumentu w formie pisemnej.”

Nie można wyznaczyć kryteriów do oceny okresowej tylko w formie ustnej. Obowiązek sporządzania kryteriów oraz oceny okresowej na piśmie wynika wprost z § 6 pkt 1 Rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej, na podstawie którego oceniający zapoznaje ocenianego z kryteriami oceny i terminem sporządzenia oceny na piśmie.

– dla pracownika na stanowisku specjalisty 12 kryteria wyznaczone zostały 18 kwietnia 2018 r., a umowa o pracę na czas nieokreślony obowiązywała od 1 kwietnia 2017 r. W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Kryteria oceny dla [...] były omyłkowo wyznaczone 18 kwietnia 2018 r. zamiast w kwietniu 2017 r. Zostanie to naprawione zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi.”*

– dla pracownika na stanowisku radcy prawnego 2 kryteria wyznaczone zostały 23 stycznia 2023 r., a umowa o pracę na czas nieokreślony zawarta została od 3 lutego 2021 r.

W powyższej kwestii wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Kryteria do oceny okresowej wyznaczone 23 stycznia 2023 r. dotyczyły oceny, która ma być przeprowadzona w 2025 r. Podobnie jak w przypadku [...] bezpośredni przełożony po dokonaniu pierwszej oceny i uzyskaniu przez pracownika pozytywnego wyniku, przeprowadził rozmowę o możliwości przedłużenia umowy na czas nieokreślony oraz poinformował, że następna ocena będzie już oceną okresową obejmującą takie same kryteria obowiązkowe, jak przy pierwszej ocenie, tj.: rzetelność, organizacja pracy i orientacja na osiągnięcie celów, współpraca, komunikacja, wykorzystywanie wiedzy i doskonalenie zawodowe, oraz kryteria dodatkowe tj.: kreatywność, podejmowanie decyzji i odpowiedzialność. Ze względu na ustne poinformowanie pracownika o kryteriach, brak jest odrębnego dokumentu w formie pisemnej.”*

Przez nieprawidłowe wyznaczanie kryteriów wszystkie oceny okresowe są niezgodne z ustawą o służbie cywilnej oraz rozporządzeniem w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej.

c) Dokonano oceny okresowej przed wyznaczoną w kryteriach datą oraz błędnie wskazano okres podlegający ocenie.

Pracownika zatrudnionego na stanowisku starszego specjalisty 1 zapoznano z kryteriami oceny 9 lipca 2019 r., termin sporządzenia kolejnej oceny okresowej wyznaczono w nich na 9 lipca 2021 r. Oceny okresowej dokonano 2 lipca 2021 r., 7 dni przed wyznaczonym terminem. Ponadto w części II arkusza oceny okresowej błędnie wskazano okres, w którym oceniany podlegał ocenie, czyli od 17 stycznia 2019 r. (5 miesięcy i 23 dni przez zapoznaniem pracownika z kryteriami oceny) do 2 lipca 2021 r. (data przeprowadzenia rozmowy oceniającej).

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Ocena okresowa [...] starszego specjalisty została przeprowadzona 2 lipca 2021 r. przed terminem wyznaczonym w ocenie, tj. 9 lipca 2021 r. z uwagi, iż Naczelnik Inspekcji miał*

zaplanowany urlop wypoczynkowy w dniach od 5 lipca 2021 r. do 30 lipca 2021 r. Przeprowadzenie oceny po urlopie przełożonego mogło spowodować jej przeprowadzenie po terminie. Ponadto nadmieniam, iż oceniany nie wniósł sprzeciwu do wcześniejszego terminu oceny do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.”

Art. 81 ust. 4 ustawy o służbie cywilnej stanowi, że ocenę okresową sporządza się co 24 miesiące. Jeśli usprawiedliwiona nieobecność ocenianego lub oceniającego trwa powyżej 30 dni, termin oceny ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności zgodnie z art. 81 ust. 7 ww. ustawy. W przypadku pracownika zatrudnionego na stanowisku starszego specjalisty 1 ocenę należało sporządzić po urlopie wypoczynkowym bezpośredniego przełożonego. Osoba odpowiedzialna: bezpośredni przełożeni dokonujący ocenę - Naczelnik Wydziału Inspekcji, Wojewódzki Inspektor, Kierownik Delegatury 1.

3.3. W powyższym obszarze stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieprzeprowadzeniu pierwszej oceny w służbie cywilnej w ustawowym terminie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że pracownikom zatrudnionym na stanowisku specjalisty 15 oraz specjalisty 27 nie przeprowadzono pierwszej oceny w służbie cywilnej.

Zarówno pracownik na stanowisku specjalisty 15 jak i specjalisty 27 został zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas określony od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r. Rozmowę wstępną przeprowadzono 11 października 2019 r., termin wyznaczony na złożenie sprawozdania to 10 lipca 2020 r. do 5 sierpnia 2020 r., a okres, w którym powinna zostać dokonana pierwsza ocena w służbie cywilnej to od 2 czerwca 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r. Nie dokonano tej oceny z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną. Zawarto kolejną umowę o pracę na czas określony od 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r. Sporządzono kolejny arkusz oceny z rozmową wstępną ustaloną 21 października 2019 r., termin wyznaczony na złożenie sprawozdania to 2 grudnia 2020 r. do 20 grudnia 2020 r., a okres, w którym powinna zostać dokonana pierwsza ocena w służbie cywilnej to od 2 grudnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Pracownicy 27 listopada 2020 r. złożyli z wynikiem pozytywnym egzamin pisemny ze służby przygotowawczej przeprowadzonej przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie. Sprawozdanie złożone zostało przez pracowników 18 grudnia 2020 r., a pierwszą ocenę w służbie cywilnej dokonano 21 grudnia 2020 r. z wynikiem pozytywnym. Umowę o pracę na czas nieokreślony podpisano z pracownikami 9 września 2021 r. z terminem rozpoczęcia 1 października 2021 r.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„I ocena w służbie cywilnej dla (...) – specjalisty, (...) – specjalisty (...) nie została przeprowadzona w ustawowym terminie ze względu na trwającą sytuację epidemiczną oraz opóźnienie z przeprowadzeniem*

Strona 64 z 85

szkolenia w zakresie służby przygotowawczej. Ww. szkolenie od lat organizowane było w Urzędzie Wojewódzkim, jednakże z powodu lockdownu oraz wciąż zmieniającej się i niepewnej sytuacji związanej z pandemią SARS-Covid 19 została przeprowadzona w formie samokształcenia na podstawie przesłanych w dniu 19.10.2020 r. materiałów szkoleniowych. Egzamin odbył się w dniu 27.11.2020 r., natomiast wyniki egzaminu zostały podane 03.12.2020 r. i dopiero wtedy dla [...] została przeprowadzona pierwsza ocena."

Stosownie do postanowień art. 37 ust 1 ustawy o służbie cywilnej osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, o której mowa w art. 35 ust. 3, podlega pierwszej ocenie w służbie cywilnej. Art. 38 ww. ustawy stanowi, że pierwsza ocena w służbie cywilnej jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy od nawiązania stosunku pracy i nie później niż miesiąc przed upływem okresu, na który została zawarta umowa o pracę ocenianego.

Zgodnie z § 5 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1144) w uzasadnionych przypadkach bezpośredni przełożony wyznacza nowy termin na złożenie sprawozdania w związku z usprawiedliwioną nieobecnością w pracy ocenianego albo wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych poza miejscem pracy, przedłużając dotychczasowy termin o okres tej nieobecności albo wykonywania obowiązków służbowych poza miejscem pracy. Oceniani pracownicy byli obecni w pracy. Specjalista 27 w 2020 r. przebywał 16 dni na urlopie wypoczynkowym oraz 14 dni na usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Z kolei specjalista 15 w 2020 r. przebywał 17 dni na urlopie wypoczynkowym oraz 20 dni na usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

Zgodnie z Zasadami organizacji służby przygotowawczej stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia wewnętrznego nr 30/2012 służba przygotowawcza może być przeprowadzona: a) w poszczególnych komórkach urzędu pod nadzorem opiekuna, b) poprzez skierowanie pracownika do odbycia służby przygotowawczej w innej jednostce.

Jeśli służba przygotowawcza nie mogła odbyć się w Inspektoracie należało skorzystać z możliwości przeprowadzenia tej służby w innej jednostce lub online poprzez elektroniczną platformę szkoleniową Krajowej Szkoły Administracji Publicznej (KSAP).

Osoba odpowiedzialna: Wojewódzki Inspektor.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

[Akta kontroli: poz. 9k, poz. 13-16k, poz. 23k, poz. 18k, poz. 23-29k]

4. W zakresie zasadności przyznanych dodatków zadaniowych oraz specjalnych

Procedura przyznawania dodatków uregulowana została w Aneksie nr 1 z dnia 28 czerwca 2019 r. do zarządzenia wewnętrznego nr 2/2019 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania członkom korpusu służby cywilnej – pracownikom WIOŚ, dodatków zadaniowych wraz z zasadami naliczenia tych składników za czas choroby.

W 2023 r. w Inspektoracie wypłacono 41 dodatków zadaniowych dla 28 pracowników oraz 10 dodatków specjalnych dla 8 pracowników.

Dodatki nie były kontynuowane na podstawie wniosków z lat wcześniejszych.

Do próby wybrano dodatki zadaniowe oraz specjalne, przyznane na okres od listopada do grudnia 2023 r. w liczbie: 6 dodatków zadaniowych (ok.15% liczby wszystkich dodatków zadaniowych) oraz 3 dodatków specjalnych (30% liczby wszystkich dodatków specjalnych).

Wszystkie dodatki zostały przyznane na umotywowany wniosek zatwierdzony przez Wojewódzkiego Inspektora, a zakres dodatkowych zadań nie pokrywał się z zakresem czynności pracownika lub stanowił natężenie zadań w nim zawartych.

Wysokość dodatków zadaniowych mieściła się w kwotach od 100 zł brutto miesięcznie do 2 700 zł brutto miesięcznie.

Wysokość dodatków specjalnych mieściła się w kwotach od 750 zł brutto miesięcznie do 1 500 zł brutto miesięcznie.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: poz. 9k, poz. 30-42k, poz.51k]

5. W zakresie zasadności przyznanych nagród specjalnych i nagród

W 2023 r. wypłacono nagrody specjalne dla 70 pracowników korpusu służby cywilnej oraz nagrody dla 8 pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej.

W listopadzie 2023 r. na podstawie Protokołu z 19 października 2023 r. pracownikom WIOŚ przyznane zostały nagrody i nagrody specjalne z tytułu obchodów Światowych Dni Środowiska oraz w grudniu 2023 r. na podstawie protokołu z 5 grudnia 2023 r. dotyczącego rozdysponowania funduszu osobowego na nagrody uznaniowe dla pracowników WIOŚ.

Nagrody przyznane zostały na podstawie wniosków skierowanych do Wojewódzkiego Inspektora. Wnioski zawierały uzasadnienie przyznanych nagród, ich wysokość oraz zgodę na przyznanie nagród.

Uzasadnienie przyznanych nagród specjalnych mieści się w ramach art. 93 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, a mianowicie: członkom korpusu służby cywilnej za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę ze specjalnie utworzonego w tym celu funduszu nagród w służbie cywilnej.

Uzasadnienie nagród mieści się w ramach art. 105 Kodeksu pracy, czyli: pracownikom, którzy przez wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej wydajności oraz jakości przyczyniają się szczególnie do wykonywania zadań zakładu, mogą być przyznawane nagrody i wyróżnienia.[...].

Uzasadnienie nagród znajduje również umocowanie w Zasadach motywowania stanowiących załącznik nr 4 do Zarządzenia wewnętrznego nr 30/2012.

Wysokość nagród została skonsultowana z działającymi na rzecz pracowników związkami zawodowymi.

Wysokość nagród została ustalona o kryterium stanowiskowe.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: 8k, 51k]

6. W zakresie realizacji zarządzenia Szefa Służby Cywilnej w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej

6.1. W Jednostce funkcjonuje zarządzenie wewnętrzne nr 30/2012 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia standardów zarządzania zasobami ludzkimi w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Opracowano zarządzenie Wewnętrzne nr 8/2023 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie na lata 2024-2026 składający się ze wszystkich elementów zawartych w pkt.II.1 zarządzenia nr 6 Szefa Służby Cywilnej z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej.

W Inspektoracie obowiązuje zarządzenie nr 12/2018 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie zgodnie z pkt II.2 zarządzenia nr 6 Szefa S.C.

Strona 67 z 85

W 2023 r. do Wojewódzkiego Inspektora nie wpłynęła żadna skarga pracownika dotycząca mobbingu w WIOŚ.

1 grudnia 2019 r. utworzono w Inspektoracie funkcję Dorady ds. Etyki w WIOŚ, pracownik pełniący tę funkcję ma za zadanie promowanie kultury uczciwości w Inspektoracie zgodnie z pkt.II.4 zarządzenia nr 6 Szefa S.C.

Zarządzenie wewnętrzne nr 5/2020 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie wyznaczenia osoby pełniącej funkcję koordynatora do spraw dostępności w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie spełnia zalecenia pkt. II.6. Zarządzenia nr 6 Szefa S.C.

W zakresie pkt III Zarządzenia nr 6 Szefa S.C. - nabór, zatrudnienie i wprowadzenie do pracy opracowano Procedurę dotyczącą zasad naboru w służbie cywilnej stanowiącą załącznik nr 1 do Zarządzenia wewnętrznego nr 30/2012, Procedurę dotyczącą zasad nawiązywania stosunku pracy w służbie cywilnej i wprowadzania do pracy nowozatrudnionych pracowników stanowiącą załącznik nr 2 do ww. Zarządzenia wewnętrznego oraz Zasady organizacji służby przygotowawczej będące załącznikiem nr 3 do ww. zarządzenia.

W 2023 r. nie odbył się nabór na stanowisko kierownicze oraz nie powołano nikogo na wyższe stanowisko w służbie cywilnej.

W celu spełnienia zaleceń zawartych w pkt IV zarządzenia nr 6 Szefa S.C. wprowadzono Załącznik nr 4 do Zarządzenia Wewnętrznego nr 30/2012 dotyczący Zasad motywowania, a w nim standardów w obszarze wynagradzania oraz w zakresie elastycznych rozwiązań dotyczących czasu i sposobu pracy. Opracowano również Aneks nr 1 z dnia 28 czerwca 2019 r. do zarządzenia wewnętrznego nr 2/2019 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania członkom korpusu służby cywilnej – pracownikom WIOŚ w Olsztynie, dodatków zadaniowych wraz z zasadami naliczenia tych składników za czas choroby.

W zakresie pkt VI Zarządzenia nr 6 Szefa S.C. wprowadzono Procedurę dokształcania i rozwoju zawodowego będącą załącznikiem nr 5 do Zarządzenia Wewnętrznego nr 30/2012.

6.2. W powyższym obszarze stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku procedury dotyczącej przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej dla kandydatów do pracy spełniających wymagania niezbędne.

We wszystkich analizowanych naborach stwierdzono brak dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych rozmów kwalifikacyjnych. Według standardów Szefa Służby Cywilnej głównymi celami naborów do korpusu służby cywilnej jest m.in. obiektywizm w procesie

naboru, otwartość i konkurencyjność naboru oraz zatrudnianie najlepszych kandydatów. Dlatego też Szef S.C. zobowiązał kierowników jednostki do określenia w urzędzie wewnętrznej procedury naborów, która powinna m.in. w szczególności zapewniać, aby zostały przedstawione jasno określone zasady naboru, które przedstawia się wszystkim kandydatom i jednolicie przestrzega wobec nich wszystkich (pkt III lit. d Zarządzenia nr 6 Szefa Służby Cywilnej), stosować pytania lub zadania nakierowane na ocenę tych samych kompetencji w oparciu o tę samą metodę i technikę, która będzie gwarantowała porównywalność wyników wszystkich kandydatów (pkt III lit. k) oraz udokumentować wszystkie czynności i zdarzenia, które mają wpływ na przebieg naboru i jego wynik (w tym treść pytań lub zadań, kryteria i oceny dokonywane w trakcie naboru) (pkt III lit. n). Standardy te nie zostały spełnione.

W powyższej kwestii wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: „(...) W trakcie rozmowy kwalifikacyjnej kandydat może dostać max. 10 pkt, które ostatecznie są sumowane z uzyskanymi punktami z poprzednich etapów. Po przeprowadzonych rozmowach oraz przyznaniu punktów dla poszczególnych kandydatów wypełniane są „tabele wymagań”, w których znajduje się m.in. kolumna dot. przyznanych pkt z rozmowy kwalifikacyjnej. Członkowie komisji po naradzie wspólnie przyznają ilość punktów jakie ich zdaniem można przypisać poszczególnym kandydatom na podstawie zaprezentowanej przez nich wiedzy merytorycznej oraz innych umiejętności, np. komunikacji werbalnej i niewerbalnej, kultury i poprawności wypowiedzi itp. Podczas rozmowy zadaje się te same pytania dla każdego z kandydatów, są one ustalone wcześniej przez członków komisji. Ponadto informuję, że w takiej rozmowie dodatkowe pytania nasuwają się na bieżąco w zależności od np. komunikatywności kandydata, jego wiedzy i poruszanych zagadnień. Zarówno pytania jak też temat rozmowy dotyczy wiedzy merytorycznej na stanowisku będącym przedmiotem rekrutacji.”

Brak wyznaczenia kryteriów i ocen kandydatów oraz brak udokumentowanego przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej sprawia, że nabór traci cechę obiektywizmu i równego traktowania. Zadawanie dodatkowych pytań kandydatom, którzy są bardziej komunikatywni celuje w brak równości traktowania kandydatów. Komisja nie może mieć pewności, że kandydat, który jest mniej komunikatywny nie odpowie na dodatkowe pytania.

Każdy z etapów naboru był punktowany. Kandydaci otrzymywali punkty za spełnione wymagania niezbędne i dodatkowe. Największą ilość punktów można było uzyskać za test wiedzy, a następnie za rozmowę kwalifikacyjną. Punkty przyznane przez komisję za rozmowę kwalifikacyjną miały decydujący wpływ na ogólną ilość punktów i na wybór kandydata. Potraktowanie kandydatów w oparciu o jasne i równe zasady sprawia, że wybór najlepszego kandydata następuje na podstawie obiektywnych i równych kryteriów.

Podkreślić należy, że do złożonych wyjaśnień nie została dołączona żadna dokumentacja, która potwierdziłaby procedurę odbytych rozmów kwalifikacyjnych.

Osoba odpowiedzialna: Wojewódzki Inspektor.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

[Akta kontroli: poz. 6-7k, poz. 30k, poz. 43-45k, poz. 51k]

7. W zakresie prawidłowości udzielania zgód na dodatkowe zatrudnienie oraz weryfikacji zawiadomień o dodatkowych zajęciach zarobkowych

Każdy nowozatrudniony pracownik zobowiązany był do podpisania oświadczenia, w którym został pouczone z treścią art. 80 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej dotyczącego dodatkowego zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej oraz oświadczył czy wykonuje dodatkowe zatrudnienie lub zajęcie zarobkowe.

W 2023 r. Wojewódzki Inspektor zobowiązał 77 pracowników korpusu służby cywilnej do złożenia zawiadomienia o wykonywaniu dodatkowych zajęć zarobkowych.

Osiem osób zawiadomiło Wojewódzkiego Inspektora o wykonywaniu dodatkowych zajęć zarobkowych, dwie osoby zawiadomiły o tym, że będą wykonywały dodatkowe zajęcia zarobkowe, a trzy osoby wystąpiły o zgodę na dodatkowe zatrudnienie. Wykonywane dodatkowe zajęcia zarobkowe oraz dodatkowe zatrudnienie nie są sprzeczne z obowiązkami wynikającymi z ustawy o służbie cywilnej oraz nie podważają zaufania do służby cywilnej.

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

III. Ocena prowadzonej gospodarki finansowej

Ustalenia ogólne.

W roku 2023 w Inspektoracie obowiązywały:

- Zasady (polityka) rachunkowości – wprowadzone w życie zarządzeniem Nr 12/2015 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie zasad rachunkowości (polityki rachunkowości), obiegu i kontroli dowodów księgowych oraz Zakładowego Planu Kont w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie, które zawierają wszystkie obligatoryjne elementy wskazane w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.) – obowiązującej w okresie kontrolowanym, tj.:
  - › określenie roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych;

Strona **70** z **85**

- › metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego;
  - › sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym: zakładowego planu kont, ustalającego
  - › wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia
  - › kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
  - › opis systemu przetwarzania danych,
  - › opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów.
- Procedury udzielania zamówień publicznych wprowadzone zarządzeniem Nr 2/2021 Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 5 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie regulaminów zamówień publicznych, tj.:
- › „Regulamin postępowań o udzielenie zamówień, których wartość wyrażonej w złotych kwoty jest mniejsza niż 130 000 zł w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie”;
  - › „Regulamin postępowań o udzielenie zamówień o wartości równej lub większej niż 130 000 zł w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie”.

Księgi rachunkowe Inspektoratu prowadzone były przy użyciu oprogramowania PROGMAN Finanse Premium, zakupionego w firmie Wolters Kluwer S.A. z siedzibą w Gdyni.

[Akta kontroli: 25f; 31f; 74f]

Ustalenia szczegółowe.

1. Plan finansowy jednostki

1.1. W okresie kontrolowanym Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie realizował wydatki w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90014 „Inspekcja Ochrony Środowiska”.

1.2. Pismem z dnia 22 lutego 2023 r., znak: FK-I.3111.2.24.2023, Wojewoda Warmińsko-Mazurski poinformował jednostkę o zaplanowanych środkach na wydatki w kwocie **10 510 000,00 zł** (decyzja Nr FK 24/2023 z dnia 22 lutego 2023 r.).

1.3. W ciągu roku plan wydatków został zmieniony 3 decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, tj.:

- › decyzją Nr FK 191/2023 z dnia 11 lipca 2023 r. (zwiększenia na kwotę 110 741,50 zł) – z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności jednostki, m.in. na zakup energii ciepłej i elektrycznej, z uwagi na wzrost cen towarów i usług,
- › decyzją Nr FK 242/2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r. (zwiększenia na kwotę 122 000,00 zł) – z przeznaczeniem na utworzenie dodatkowego funduszu motywacyjnego w wysokości 3,2% kwoty stanowiącej 5/12 planowanych na rok 2023 wynagrodzeń osobowych i uposażeń,
- › decyzją Nr FK 275/2023 z dnia 5 września 2023 r. (zwiększenia na kwotę 76 000,00 zł) – z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności jednostki, m.in. na zakup energii ciepłej i elektrycznej

oraz 1 decyzją Ministra Finansów Nr MF/FG2.4143.3.295.2023.MF.3901 z dnia 22 września 2023 r. (zwiększenia na łączną kwotę 12 000,00 zł, w ramach rezerwy celowej poz. 73) – z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków zmiany podstawy do obliczenia wysokości odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W związku z powyższym, wielkość planu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła **10 830 741,50 zł.**

1.4. W dniu 27 grudnia 2023 r., decyzją Nr FK 609/2023, Wojewoda Warmińsko-Mazurski dokonał blokady środków w łącznej kwocie 12 000,00 zł.

Blokady dokonano na wniosek Wojewódzkiego Inspektora, w związku z korektą naliczenia odpisu na ZFŚS (ustalono, że średnia etatów na dzień 20 grudnia 2023 r. była niższa od zakładanego planu, ponieważ nie zostały obsadzone wolne etaty, co miało wpływ na wielkość zatrudnienia uwzględnianą w przeliczeniu odpisu na ZFŚS, w związku z czym kwota 12 000,00 zł, pochodząca z rezerwy poz. 73, nie została wykorzystana w 2023 r.).

1.5. Ponadto ustalono, że Kierownik jednostki został upoważniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (decyzją Nr FK 24/2023 z dnia 22 lutego 2023 r.) do dokonywania przeniesień wydatków w obrębie jednego rozdziału klasyfikacji budżetowej, z wyłączeniem wydatków majątkowych, stosownie do przepisów art. 171 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.).

W związku z powyższym, Wojewódzki Inspektor dokonał (na podstawie 11 decyzji) zmian w planie wydatków Inspektoratu, przenosząc środki finansowe pomiędzy paragrafami, na łączną kwotę 405 696,39 zł.

1.6. Kontroli poddano wszystkie zmiany w planie wydatków oraz ich wykonanie w 2023 r. i ustalono, że nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków, co było zgodne z art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 162 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: 26f-28f; 37f; 74f]

W zakresie prawidłowości realizacji planu finansowego i jego zmian, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

2. W zakresie wydatków budżetowych

2.1. Plan wydatków wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił łącznie **10 830 741,50 zł**.

Środki pochodziły z:

- › ustawy budżetowej – 10 632 000,00 zł;
- › poz. 73 rezerw celowych budżetu państwa – 12 000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków zmiany podstawy do obliczenia wysokości odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- › rezerwy Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – 186 741,50 zł z przeznaczeniem na uzupełnienie wydatków bieżących.

Kontrolowana jednostka wykorzystwała środki budżetu państwa w łącznej kwocie 10 796 007,15 zł, co stanowiło 99,68% planu.

Niewykorzystane środki przekazano na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego do dnia 29 grudnia 2023 r.

2.2. Struktura wydatków Inspektoratu w 2023 r. przedstawiała się następująco:

- › wydatki osobowe, wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający, PFRON i ZFŚS – 9 846 207,07 zł (91,20% ogółu wydatków);
- › wydatki rzeczowe – 949 800,08 zł (8,80% ogółu wydatków).

2.3. Wydatki osobowe

2.3.1. Na dzień 31 grudnia 2023 roku, w Inspektoracie zatrudnionych było 85 osób (83,5 etatu), tj.:

- › Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska – 1 osoba (1 etat),
- › Zastępca Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska – 1 osoba (1 etat),
- › Główny księgowy – 1 osoba (1 etat),
- › Naczelnik Wydziału Administracyjno-Technicznego – 1 osoba (1 etat),

Strona **73** z **85**

- › Naczelnik Wydziału Prawnego – 1 osoba (1 etat),
- › Naczelnik Wydziału Inspekcji – 1 osoba (1 etat),
- › Zastępca Naczelnika Wydziału Inspekcji – 1 osoba (1 etat),
- › Kierownik Działu Inspekcji – 2 osoby (2 etaty),
- › Kierownik Delegatury – 2 osoby (2 etaty),
- › Radca Prawny – 4 osoby (4,5 etatu),
- › Starszy inspektor ds. BHP i p.poż – 1 osoba (0,5 etatu),
- › Starszy informatyk – 1 osoba (1 etat),
- › Samodzielny referent ds. organizacji – 1 osoba (1 etat),
- › Starszy specjalista ds. kadr i szkolenia – 1 osoba (1 etat),
- › Starszy specjalista – 19 osób (19 etatów),
- › Specjalista ds. administracyjno-technicznych – 1 osoba (1 etat),
- › Specjalista – 33 osoby (33 etaty),
- › Młodszy specjalista – 4 osoby (4 etaty),
- › Asystent – 2 osoby (2 etaty),
- › Kierowca – 6 osób (5,5 etatu),
- › Robotnik Gospodarczy 1 osoba (1 etat).

2.3.2. Kontroli poddano prawidłowość naliczenia wynagrodzenia osobowego dla 9 losowo wybranych pracowników Inspektoratu, co stanowiło 10,59% zatrudnionych osób, tj.:

- › Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska,
- › Głównego księgowego,
- › Naczelnika Wydziału Administracyjno-Technicznego,
- › 3 osób zajmujących stanowisko Starszego specjalisty,
- › 3 osób zajmujących stanowisko Specjalisty.

W toku czynności kontrolnych, ustalono, że składniki wynagrodzenia wskazane w umowach o pracę zgodne były z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, tj.:

- › ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 1691 ze zm.),
- › rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 2024 ze zm.);

- › rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz. U. z 2010 r. poz. 134 ze zm.).

2.3.3. Kontroli poddano prawidłowość naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla ww. pracowników Inspektoratu i ustalono, że:

- › pracownicy, którym wypłacono wynagrodzenie roczne nabyli do niego uprawnienia,
- › wynagrodzenia naliczono w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracowników w ciągu 2023 r.,
- › wynagrodzenia naliczono proporcjonalnie do okresu przepracowanego w Inspektoracie,
- › wynagrodzenia wypłacono w dniu 15 lutego 2024 r., tj. z zachowaniem obowiązującego terminu.

Powyższe działania były zgodne z przepisami ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1872 ze zm.).

2.3.4. Wymienionym wyżej pracownikom wypłacono nagrody pieniężne na łączną kwotę 76 050, 00 zł. Nagrody przyznano m.in. za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, duże zaangażowanie w realizację zadań, wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych oraz działania mające na celu usprawnienie funkcjonowania Inspektoratu, co było zgodne z art. 93 ustawy o służbie cywilnej.

2.3.5. Ponadto wypłacono:

- › 1 odprawę emerytalną w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, co było zgodne z art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej oraz art. 28 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.
- › 1 nagrodę jubileuszową za 25 lat pracy, w wysokości 100% wynagrodzenia, co było zgodne z art. 91 ustawy o służbie cywilnej oraz art. 23 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.²⁸

---

²⁸ Na podstawie zaświadczenia KRUS, pracownikowi uwzględniono do stażu pracy prowadzenie gospodarstwa rolnego (w wymiarze 20 lat, 9 miesięcy, 12 dni). W trakcie trwania czynności kontrolnych, pracownik dostarczył zaświadczenie wydane w dniu 9 lutego 2024 r. przez właściwy urząd gminy, potwierdzające prowadzenie ww. gospodarstwa – szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w części dotyczącej realizacji zadań Inspektoratu z zakresu kadr.

2.4. Wydatki rzeczowe

2.4.1. W okresie kontrolowanym wydatki rzeczowe poniesiono m.in. na:

- › zakupu różnych usług (m.in.: badania techniczne i usługi serwisowe samochodów służbowych, przeglądy urządzeń dźwigowych, sprzątanie pomieszczeń i posesji, mycie pojazdów służbowych, odprowadzanie ścieków, opłaty radiofoniczne, usługi pocztowe, monitoring, aktualizację licencji programów komputerowych, usługi prawne, usługi wykonywania funkcji Inspektora Danych Osobowych, konserwację kotłów) – 276 957,75 zł;
- › paliwo do samochodów służbowych, materiały biurowe, środki czystości, drukarki, tonery, części samochodowych niezbędnych do napraw – 231 815,44 zł;
- › energię elektryczną, gaz, wodę – 201 586,65 zł;
- › usługi telekomunikacyjne – 72 182,64 zł;
- › ubezpieczenia samochodów służbowych, siedziby i mienia – 62 285,43 zł;
- › naprawy samochodów służbowych, konserwację urządzeń, remont dachu, naprawę ogrodzenia, prace związane z przygotowaniem pomieszczenia dla węzła ciepłowniczego – 51 060,58 zł;
- › podatki od nieruchomości – 23 929,15 zł;
- › szkolenia pracowników, podróże służbowe, bilety komunikacji miejskiej – 11 855,59 zł;
- › gospodarowanie odpadami komunalnymi – 9 295,85 zł;
- › badania lekarskie pracowników – 8 831,00 zł.

W toku kontroli ustalono, że zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 oraz art. 162 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, wydatki były dokonywane według planu finansowego, zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób celowy i oszczędny.

2.4.2. Na podstawie analizy dokumentacji księgowej, dotyczącej wydatków rzeczowych, poniesionych w I półroczu 2023 r., ustalono, że faktury oraz inne dokumenty, na podstawie których realizowano wydatki:

- › zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- › zawierały klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.);
- › zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla

budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r., poz. 342);

- › zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1710 ze zm.);
- › zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki, stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.);
- › były sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym, merytorycznym i zatwierdzone do zapłaty przez Kierownika jednostki i Głównego księgowego.

2.5. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

2.5.1. W Inspektoracie w okresie kontrolowanym obowiązywał „Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie”, wprowadzony zarządzeniem Nr 7/2019 z dnia 14 czerwca 2019 r. Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ostatnia zmiana do regulaminu została wprowadzona Aneks nr 2 z dnia 28 maja 2021 r.

2.5.2. Kontroli poddano prawidłowość naliczenia odpisu na ZFŚS w 2022 r., terminowość przekazania odpisu na rachunek Funduszu oraz przeznaczenie wydatkowanych środków.

2.5.3. W toku czynności kontrolnych ustalono, że wysokość odpisu na ZFŚS w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. została obliczona na podstawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019 r., ogłoszonego przez Prezesa GUS, tj. kwoty 4 434,58 zł (Mon. Pol. z 2020 r. poz. 195). Natomiast w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r., na podstawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2021 r., ogłoszonego przez Prezesa GUS, czyli kwoty 5 104,90 zł (Mon. Pol. z 2022 r. poz. 266), co było zgodne z art. 5g ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2022 r., poz. 923 ze zm.).

2.5.4. Zgodne z art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, w dniu 26 maja 2023 r. przekazano na rachunek Funduszu ponad 75% równowartości odpisu podstawowego, natomiast pozostałą kwotę przekazano w dniu 28 września 2023 r.

2.5.5. W okresie objętym kontrolą przychody i rozchody środków pieniężnych z ZFŚS przedstawiały się następująco:

➤ Stan środków na 01.01.2023 r. wynosił 26 423,80 zł.

Przychody stanowiły kwotę 274 197,15 zł, w tym:

- › wpływy ze spłaty pożyczek udzielonych z Funduszu w latach ubiegłych – 106 938,00 zł,
- › odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym – 902,54 zł,
- › kwota wynikająca z odpisu rocznego – 166 356,61 zł.

Rozchody stanowiły kwotę 283 940,00 zł, w tym:

- › dofinansowanie do wypoczynku (wczasy pod gruszą) – 132 650,00 zł,
- › pożyczki mieszkaniowe – 128 000,00 zł,
- › rekreacja (imprezy rekreacyjno-sportowe) – 14 235,00 zł.
- › świadczenia świąteczne (paczki dla dzieci) – 9 055,00 zł.

➤ Stan środków Funduszu na dzień 31.12.2023 r. wynosił 16 680,95 zł.

2.5.6. Kontroli poddano wydatki poniesione na pożyczki mieszkaniowe, które stanowiły 45% środków wydatkowanych w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i ustalono, że:

- › pracownicy, ubiegający się o przyznanie pożyczek każdorazowo składali stosowne wnioski o ich przyznanie;
- › z posiedzeń Komisji Socjalnych w sprawie przyznania świadczeń sporządzane były protokoły;
- › pożyczki udzielane były na cele remontowe;
- › poszczególne pożyczki wysokością nie przekraczały kwoty 8 000,00 zł;
- › zawierane umowy o przyznanie pomocy na cele mieszkaniowe zgodne były z wzorem, stanowiącym Załącznik Nr 3 do Regulaminu ZFŚS;
- › pracownicy spłacali pożyczki w comiesięcznych ratach, przy czym okres spłat poszczególnych pożyczek nie przekraczał 20 miesięcy.

Powyższe było zgodne z obowiązującym w Inspektoracie Regulaminem ZFŚS.

[Akta kontroli: 1f-20f; 29f-30f; 34f-35f; 37f; 39f; 41f; 49f-59f; 63f-72f; 74f]

2.6. Stwierdzone uchybienie w obszarze wydatków budżetowych polegało na zakwalifikowaniu wydatków poniesionych z tytułu kosztów postępowania sądowego na łączną kwotę 897,00 zł, w § 4430 „Różne opłaty i składki”, zamiast w § 4610 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”, w tym.:

- a) koszty postępowania sądowego na rzecz Odlewni Elzamech Sp. z o.o., nałożone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 25 października 2022 r., sygn. akt IISA/OI 599/22, w kwocie 200,00 zł;
- b) koszty postępowania sądowego na rzecz Wojciecha Hołowni Gospodarstwo Rolne Brzeszczyny, nałożone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 17 lutego 2023 r., sygn. akt II SA/OI 672/22, w kwocie 697,00 zł.

W powyższej kwestii wyjaśnienia złożył Wojewódzki Inspektor, cyt.: *„Wydatki poniesione na koszty z tytułu postępowania sądowego dotyczące Odlewni Elzamech Sp. z o.o. oraz Wojciecha Hołowni Gospodarstwo Rolne Brzeszczyny, zostały zinterpretowane i zaklasyfikowane przez Wydział Budżetu i Finansów jako różne opłaty i składki w §4430. Była to wieloletnia praktyka kwalifikowania tego rodzaju wydatku w naszej jednostce. W momencie przygotowywania nowej polityki rachunkowości w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie pod koniec roku 2023 oraz podczas szczegółowej analizy paragrafów klasyfikacji budżetowej ustalono, że ww. wydatek jest błędnie klasyfikowany. W projekcie planu finansowego na rok 2024 ustalono plan na §4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego, w którym ww. opłaty powinny być ujmowane. Wraz z rozpoczęciem nowego roku budżetowego w 2024 r., koszty postępowania sądowego klasyfikowane są w §4610.”*

Nieprawidłowe zaklasyfikowanie ww. wydatków było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

Osoba odpowiedzialna: Główna księgowa.

[Akta kontroli: 14f; 60f-62f; 66f; 74f]

W zakresie wydatków budżetowych, działalność jednostki (pomimo stwierdzonego uchybienia w postaci nieprawidłowej klasyfikacji wydatków, która wyniosła 0,008% całości wykorzystanych środków), ocenia się **pozytywnie**.

3. W zakresie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego

Strona **79 z 85**

Z uwagi na to, że kwoty poszczególnych grup (rodzajów) wydatków nie przekraczały kwoty 130 000,00 zł, w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie nie przeprowadzono postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do ustawy Prawo zamówień publicznych. W związku z powyższym odstąpiono od kontroli i oceny działalności jednostki w tym zakresie.

[Akta kontroli: 33f; 74f]

4. W zakresie realizacji zobowiązań jednostki

4.1. W toku czynności kontrolnych ustalono, że występujące w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w 2023 r., zobowiązania publiczno-prawne wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy od wynagrodzeń pracowników i dodatkowego wynagrodzenia rocznego styczeń-grudzień, opłacane były zgodnie z terminem określonym w przepisach z art. 47 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.), art. 87 ust. 1 ustawy

z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.), art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2022 r., poz. 690 ze zm.), tj. do 5 dnia następnego miesiąca.

4.2. Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych były opłacane zgodnie z terminem określonym w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 100 ze zm.), tj. do 20 dnia następnego miesiąca.

4.3. Na dzień 31 grudnia 2023 r. nie występowały zobowiązania wymagalne.

4.4. W okresie kontrolowanym w Inspektoracie nie były udzielane zaliczki krótkoterminowe ani zaliczki stałe.

4.5. W wyniku kontroli, terminowości regulowania zobowiązań przez Inspektorat z tytułu ponoszonych wydatków rzeczowych w 2023 r. ustalono, że zobowiązania były regulowane terminowo, co było zgodne z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

[Akta kontroli: 33f; 40f; 45f; 74f]

Strona 80 z 85

W zakresie realizacji zobowiązań działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

5. W zakresie sprawozdawczości budżetowej

5.1. W okresie objętym kontrolą, w Inspektoracie, sporządzane były następujące sprawozdania:

- › Rb-23 – sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (miesięczne);
- › Rb-27 – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych;
- › Rb-28 – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa;
- › Rb-70 – sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach;
- › Rb-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (kwartalne);
- › Rb-Z – kwartalne sprawozdania o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

5.2. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych, sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej na przykładzie:

- › Rb-28 sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres sprawozdawczy od początku roku do 30 czerwca 2023 r. – w zakresie wykonanych wydatków;
- › Rb-Z kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2023 r. – w zakresie realizacji zobowiązań;

i ustalono, że kwoty wykazane w tych sprawozdaniach zgodne były z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych, a sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe oraz zawierały podpisy Głównego księgowego i Zastępcy Kierownika jednostki.

5.3. Księgi pomocnicze prowadzone były zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r., poz. 342) i umożliwiały sporządzenie przedmiotowych sprawozdań.

5.4. Ponadto w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania przez WIOŚ do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego sprawozdań budżetowych i ustalono, że ww. sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów²⁹ określonych w nw. przepisach prawa, tj.: rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 2396 ze zm.).

[Akta kontroli: 22f-23f; 36f; 44f; 46f-48f; 74f]

W zakresie sprawozdawczości budżetowej działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

IV. Wnioski i zalecenia

Ogólna ocena działalności kontrolowanej jednostki – **pozytywna z nieprawidłowościami** – przyznana została na podstawie nw. częściowych ocen zagadnień poddanych kontroli.

Realizowanie przez WIOŚ zadań wykonywanych w ramach kompetencji ustawowych przypisanych jednostce nie budzi większych zastrzeżeń, ze względu na ilość i charakter stwierdzonych błędów. Ujawnione w tym obszarze uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły w szczególności: prowadzenia czynności kontrolnych po upływie terminu wskazanego w upoważnieniu, niepobrania opłaty za przesłanie wnioskowanych informacji o środowisku drogą pocztową, niepodjęcia działań mających na celu wyegzekwowanie od podmiotu odpowiedzi nt. sposobu zrealizowania zarządzeń pokontrolnych, nieprzekazania Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu informacji o wynikach kontroli zewnętrznych dotyczących jednostki. Powyższe uzasadniało przyjęcie oceny **pozytywnej z nieprawidłowościami** w zakresie działalności merytorycznej jednostki.

Realizowanie przez jednostkę zadań z zakresu kadr i zarządzania zasobami ludzkimi oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**, ze względu na skalę i wagę uchybień i nieprawidłowości stwierdzonych w obszarze przeprowadzania procedury naboru, prowadzenia akt osobowych pracowników, dokonywania ocen pracowniczych oraz wdrażania standardów zarządzania zasobami ludzkimi. Ujawnione uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły m.in.: błędnego naliczenia stażu pracy na podstawie dokumentów niepotwierdzających okresy zatrudnienia pracownika, nienaliczenia uprawnień do stażu pracy na podstawie przedstawionych przez pracownika dokumentów, błędnego wyliczenia prawa do nagrody jubileuszowej, wskutek czego nagroda wypłacona została przed terminem nabycia do niej uprawnienia,

---

²⁹ Rb-28 w dniu 7 lipca 2023 r.; Rb-Z w dniu 12 lipca 2023 r.

niewuzględnienia urlopów bezpłatnych na świadectwach pracy pracownika uprawnionego do nagrody jubileuszowej oraz dodatku za wysługę lat.

W zakresie prawidłowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków ze środków budżetu państwa w 2023 r., działalność jednostki kontrolowanej oceniono **pozytywnie**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Prowadzenie czynności kontrolnych w terminach określonych w upoważnieniach do kontroli.
2. Pobieranie opłaty za przesłanie wnioskowanych informacji lub kopii dokumentów drogą pocztową w wysokości podanej w obowiązującym cenniku usług pocztowych lub kurierskich operatora, stosownie do § 5 rozporządzenia w sprawie opłat.
3. Przekazywanie Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu informacji o wynikach kontroli zewnętrznych dotyczących jednostki.
4. Sporządzanie rocznych planów działalności kontrolnej zgodnie z dyspozycją art. 5a ust. 1 ustawy o IOŚ.
5. Składanie oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia z kontroli zgodnie z procedurą wewnętrzną ISK, tj. przed rozpoczęciem kontroli.
6. Zobowiązanie inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska oraz innych pracowników Inspekcji Ochrony Środowiska biorących udział w kontroli do stosowania właściwych formularzy pouczenia o prawach i obowiązkach kontrolowanego, tj. do kontroli planowych formularza określonego w załączniku I.4.1.3. do procedury wewnętrznej ISK, natomiast do kontroli pozaplanowych – odpowiednio formularza I.4.1.5. i I.4.1.6.
7. Każdorazowe podejmowanie działań mających na celu wyegzekwowanie od podmiotu odpowiedzi nt. sposobu zrealizowania zarządzeń pokontrolnych w przypadku nieudzielenia w wyznaczonym terminie żądanych informacji przez kontrolowanego.
8. Aktualizowanie na stronie internetowej WIOŚ wykazu zawierającego liczbę instalacji, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego wg stanu na koniec każdego kwartału, w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po końcu danego kwartału.
9. Przekazywanie Ministrowi Infrastruktury oraz Ministrowi Rozwoju Wsi wyników kontroli, o której mowa w art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne w ustawowym terminie, tj. do 30 czerwca każdego roku za rok poprzedni.
10. Upowszechniając informację o wolnych stanowiskach pracy (wyłączając stanowisko

inspektora inspekcji ochrony środowiska), wskazywanie za zgodą Szefa Służby Cywilnej, stanowiska, o które poza obywatelami polskimi mogą ubiegać się osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej.

11. Sporządzanie protokołów z przeprowadzonego naboru zgodnie z art. 30 ustawy o służbie cywilnej.
12. Weryfikowanie kwalifikacji i stażu pracy kandydatów, wskazanych w ofercie złożonej do naboru, pod względem obowiązujących przepisów prawa.
13. Uzupełnienie akt osobowych pracowników o brakujące odpisy zawiadomień o przyznaniu nagrody/nagrody specjalnej oraz bieżące uzupełnianie akt osobowych o tę dokumentację, zgodnie z art. 105 Kodeksu pracy.
14. Usunięcie z akt osobowych pracowników danych zawierających numer i serię dowodu osobistego osoby ubiegającej się o zatrudnienie oraz pracownika, a także zaktualizowanie kwestionariusza osobowego dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie oraz dla pracownika stosując się do art. 22¹ §1 Kodeksu pracy.
15. Sporządzanie przez kierującego komórką organizacyjną wniosków o zawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony z pracownikiem, który uzyskał pozytywną Pierwszą ocenę w służbie cywilnej zgodnie z art. 38 ust. 3 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej.
16. Zwiększenie nadzoru nad prawidłowością uwzględniania dokumentów potwierdzających staż pracy pracownika do uprawnień takich jak dodatek za wieloletnią pracę oraz nagrody jubileuszowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
17. Dokonywanie Pierwszej oceny w służbie cywilnej na podstawie art. 37 i 38 ustawy o służbie cywilnej oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej.
18. Dokonywanie oceny okresowej pracownika zgodnie z art. 81 ustawy o służbie cywilnej oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2016 r. w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej.
19. Przeprowadzenie szkolenie wewnętrznego dla kierujących komórkami organizacyjnymi w zakresie procedury ocen członków korpusu służby cywilnej.
20. Zaktualizowanie procedury dotyczącej zasad naboru w służbie cywilnej zgodnie z przepisami ustawy o służbie cywilnej, w tym opracowanie procedury rozmowy kwalifikacyjnej.

Proszę Inspektora Wojewódzkiego o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko –

Strona **84** z **85**

Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król
(podpisano podpisem elektronicznym)